

TÜRKİYE’DE GÖÇ İLE İLGİLİ BİBLİYOGRAFYA ÇALIŞMASI

GİRİŞ

Bir alanın genel çerçevesini tanımak ve sınırlarını çizmek için öncül, bibliyografyalardır. Nitelikli akademik çalışmalar bibliyografyanın sunduğu imkanlar üzerinden şekillenmek durumundadır. Çünkü bibliyografyalar ilgili olduğu alana ilişkin yapılmış çalışmaları listelemek ve bu çalışmalarda altı çizilmesi gereken unsurların altını çizmek için yapılagelmiştir. Bu bibliyografya göç ve diaspora alanına ilişkin üretilmiş eserlerin listelenmesini ihtiva etmektedir.

Göç ve göçe bağlı olarak anlayabileceğimiz diaspora insanlık tarihi kadar eski iki olgudur. Bu olguların anlaşılması insanlığın kendi hikayesini anlama çabası olarak değerlendirilebilir. Bu çaba oldukça geniş bir perspektifi gerektirmektedir. Aynı zamanda belirli sınırlılıkları çizmeyi de zorunlu kılmaktadır.

Bu bibliyografya öncelikli olarak Türkiye’de göç ve diasporaya ilişkin üretilmiş kitap, makale, kitap değerlendirmesi, tez ve raporların bibliyografyasını listelemeyi amaçlamaktadır. Böylelikle Türkiye’de alana ilişkin yapılacak çalışmalara izlek oluşturma ön görülmektedir. Daha sonrasında geliştirilmeye müsait olarak planlanan bu çalışma güncellenmeye açık kurgulanmıştır.

Bibliyografya hazırlanırken göçe ilişkin sadece Türkiye’de yayınlanmış olan eserler esas alınmıştır. Fakat uzun vadeli bir zaman dilimi içerisinde alanımızı genişleterek bu eseri uluslararası boyuta taşımakta hedeflenmiştir.

Bibliyografya özel bir göç şekline indirgenmeden geniş bir yelpazede hazırlanmıştır. Bu şekilde göçün sebebi ne olursa olsun, eğer bu göç hakkında Türkiye’de bir yayım mevcut ise, bibliyografya kapsamına alınmaya çalışılmıştır. Aynı zamanda eserimizi hazırlarken herhangi bir yıl sınırlaması güdülmemiştir. Bunun nedeni ise gerek Türkiye’ye gerekse Türkiye’den yapılan göçlerin tarihi süreç içerisinde kendiliğinden belirli zamanlara ayrılmış olmasıdır. Söz konusu ayırım, bibliyografya çalışmasında oldukça kolaylık sağlamıştır. Bu şekilde yazarların hangi dönemlere özellikle yoğunlaştıkları da görülmüştür. Böylelikle gerek raporlarda gerekse kitap ve diğer yayımlarda araştırmacıların ağırlıklı olarak 1950 yılından sonrasına odaklandıkları da karşımıza çıkmıştır.

Sonuç olarak titizlikle taranmış kitaplar ve tezler ve yayınlanmış raporlardan oluşan bu bibliyografya ile, göç alanında çalışma yapmak isteyen her birey için öncül bir kaynak oluşturmak hedeflenmiştir. Ancak bu çalışma geliştirilmeye açık bir şekilde kurgulanmıştır.

Dr.Öğr.Üyesi Müşerref YARDIM
Müdür

TEZLER

HAZIRLAYANLAR

Taaza ELMANSSOURI,

İbrahima CHERİF

Khalit ADOUM ABDAMANE

1. **ABAR. H.**, “*Türkiye’de İller Arası Göç: Mekânsal Panel Model Yaklaşımı*” Yök Tez, 2014. Bu çalışmada, 2008-2012 döneminde Türkiye’de iller arasında meydana gelen göç, mekansal modeller kullanılarak, itici-çekici göçler yaklaşımı bağlamında incelenmiştir.
2. **AĞAOĞLU, Z. (2011)**, “*Eski Sovyetler Birliği Cumhuriyetlerinden Türkiye’ye Göç Eden Ahıska Türklerin Göç Koşulları ve Sorunları: Yeni Bosna Örneği*”, İstanbul-Üniversitesi, İstanbul 2011. Bu çalışmada yazar Ahıska’dan Türkiye’ye göçlerin sebeplerini ve sorunları ele almıştır ki sonuç olarak Sovyetlerin birliğinden çıkıp Türkiye’ye gelen bu insanların sosyo-kültürel adaptasyon noktasında karşılaştıkları sorunlar vurgulanmıştır.
3. **AKALIN. A.E.**, “*Türkiye’de Ev Hizmetlerinde Çalışan Göçmen Kadınların Toplumsal ve İktisadi Varoluş Stratejileri Üzerine Sosyolojik Bir Analiz*”, Yök Tez, 2014. Bu araştırmada Türkiye’ye Eski Sovyet Bloğu(ESB) ülkelerinden gelen göçmen ev işçisi kadınların göç etmeye karar verişlerinden itibaren göç ve iş bulma süreçleri, Türkiye’ye geliş süreçleri, Türkiye’de ev işçiliği sektörüne ilişkin emek piyasasındaki varoluşları ve finansal faaliyetleri incelenmiştir.
4. **AKGÜN. E.**, “*Yasadışı Göç Çerçevesinde Türkiye Avrupa Birliği İlişkileri*”, Yök Tez, 2012. Bu çalışmada kaçak göçmenlerin Türkiye üzerinden Avrupa’ya transit geçmelerinden doğan sorunlar incelenmiştir.
5. **AKKAYA. B (2012)**, “*Türk Göçmen Kimliğini Avrupa Kamuoyunda Türk Algısına Etkileri: Almanya, Fransa, Hollanda, Avusturya Örnekleri*” Yök Tez, 2012. Bu çalışmada Türkiye’nin ve Türklerin Avrupa (Türk göçmenlerin yoğun bulunduğu ülkeler kapsamında) kamuoyundaki imajı incelenmiştir. Türk göçmenlerin nüfus bakımından en yoğun buldukları ilk dört ülke olan Almanya, Avusturya, Fransa ve Hollanda temel alınmıştır.
6. **ZEYNEP, A.** “*Uluslararası Göç ve Kültürlerarası İletişim*”. Dergi Yayını, 2012. Bu çalışmada, uluslararası göçün meydana çıkardığı multikültürel toplum yapısı incelenmiştir. Söz konusu yapının getirdiği güzellikler ve sorunlar karşılıklı olarak ortaya koyulmuştur. Sonuç olarak kültürler arası iletişim disiplininin önemi vurgulanmıştır
7. **ARSLAN, E.** “*Etnik Farklılık, Kendini Anlamlandırma ve Göç: Denizli’ye Doğudan Göç Eden ile Batıdan Göç Eden Kadının Kimlik ve Cinsiyet Deneyimleri*” Yök Tez, 2012. Bu çalışmada yazar, Türkiye’den göç eden özellikle kadınlar nasıl bir sosyo-kültürel adaptasyon sürecine uğrayıp, sosyalleşme sürecinde hangi sorunları yaşadığını ele alıp vurgulamıştır. Bir mukayese olarak Doğu ve Batı’dan kadınların göç etmesi sosyo-kültürel bakış açısı ile analiz edilmiştir.
8. **ARSLAN. N.** “*Beyin Göçü ve Kalkınma: Türkiye’nin Kalkınmasında Türk Bilim Diaspora Ağlarının Rolü*”, Yök Tez, 2016. Araştırmada, Türk

diaspora ağlarının ve Türk devlet politikalarının, beyin göçüyle kalkınmaya katkıları iki farklı ölçek oluşturularak analiz edilmiştir.

9. ASAN. H. (2016), “*Kırım ve Kafkasya’dan Diyarbakır ve Çevresine Göçler (1876-1914): Elâzığ, Malatya, Mardin ve Diyarbakır Örneği*”, Yök Tez, 2016. Bu çalışmada, 1876-1914 yılları arasında Diyarbakır ve çevresine yönelik muhacir iskân siyasetinin yanı sıra Osmanlı Devleti’nin kendine ait iskân politikası incelenmiştir.

10. ASLI, S. O. “*The Evolution of Immigration and Asylum Policies in the European Union from a Public Good -Collective Action Perspective*”, Yök Tez, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul 2007. Bu çalışmada, AB’nin göç ve sığınma politikalarının evrimini değerlendirmeyi ve AB seviyesindeki devletler üstü ortak politikaların bu geniş siyasi alanın bazı alanlarında neden diğerlerine göre daha fazla meydana geldiğini açıklamaya çalışmaktadır.

11. BAŞAK, K. L. “*Batı Avrupa’da göç, entegrasyon ve vatandaşlık: Kamusal uyum politikalarının Hollanda ve Almanya*”, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara 2017. Bu tezde, Başağa göre Batı Avrupa’da 2000 ve 2010 yılları arasında uygulanmaya başlanan kamusal uyum politikalarını incelemektedir. Bu kamusal uyum politikaları, vatandaşlığa kabul sürecine vatandaşlık testleri ve mülakatları getirerek göçmenlerden ev sahibi toplumun dilini, tarihini, hukuk sistemini, kurumlarını ve kültürünü bilmelerini gerekli kılmışlardır ve politikalar, liberal, cumhuriyetçi ve toplulukçu vatandaşlık teorileri çerçevesinde incelenerek, liberal norm ve değerler ile bu politikaların uyumlu olup olmadıklarına bakılmaktadır.

12. BATUHAN GÜNŞEN. H. “*Orman Köylerinde İç Göçleri Etkileyen Faktörler (Bartın-Kastamonu Örneği)*.” Yök Tez, 2012. Bu çalışmada orman köylerinde yaşanan göçleri etkileyen etmenleri saptamak, yaşanan göçlerin orman köylerinde ve ormanlar üzerindeki etkilerini ortaya koymak hedeflenmiştir.

13. BAYRAKTAR. R. “*Ahıskalı Türklerde Göçün Dinsel Yaşayışa Etkileri*”, Yök Tez, 2011. Bu çalışma, günümüzde eski Sovyet ülkelerinde göçmenlik statüsü devam eden ve önemli bir kısmı Türkiye’ye göç eden Ahıskalı Türklerin tarihsel sürecini inceleyen bir alan araştırmasıdır.

14. BERBER. F. (2010), “*İmparatorluktan Cumhuriyete Manisa ve Göçler: 1869-1960*”, Yök Tez, 2010. Çalışmanın temel problemi, Manisa kazasının bugünkü nüfus yapısında göçmenlerin payının tespiti ve son iki asırda yaşanan sosyo-ekonomik değişimlerde dıştan göçün etkisini ortaya koymaktır. Bu amaçla göçmen nüfusuna dair orijinal ve sahit verilerin meydana çıkmasına çalışılmıştır.

15. BİÇEN, N. “*Göç, Uyum, Sorunlar Zeytin Burunda Yaşayan Doğu Türkistanlılar Örneği. İstanbul*”, Yok Tez, 2018. Bu araştırmada, yazar Doğu Türkistan’dan Türkiye’ye göç edenlere(zeytinburunda) ele alınıp geldiğinden beri sosyal ve ekonomik sıkıntıları ile karşıladığını vurgulanmıştır. İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi.

16. CAM. H. (2012), “*İki Dünya Savaşı Arasında Türkiye’ye ve Alman Akademisyen Göçü*”, Yök Tez, 2012. Bu tez, bilim adamlarının Almanya’daki yaşamlarını, Türkiye’ye geliş süreçlerini, Türkiye’deki yaşamlarını ve Türk akademik yaşamına katkılarını incelemektedir.

17. CİHAT, G. (2018), “*Meksika-ABD Göç Koridoru: Şiddet, Dışlanma ve Göçmen Entegrasyonu Paradoksu*”, Yök Tez, Ankara Üniversitesi, Ankara 2018. Çalışmada Meksika-ABD savaşı sonrasında özellikle sınırın belirlenmiş şekli, sınırdan yasal ve yasal olmayan geçişler, sınırın bir göç koridoruna dönüşmesi ve sınırın ayırdığı aileler ve hane halkları incelenmiştir.

18. ÇAĞLAYAN. S. “*Bulgaristan’dan Türkiye’ye Göçler (Bulgaristan Halk Cumhuriyeti’nin İlanından Günümüze)*”, Yök Tez, 2007. Göçü, göçmenler aracılığıyla ele alan bu tezde, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti’nin ilanından sonraki dönemde, Bulgaristan’dan Türkiye’ye doğru yaşanan göçler incelenmiştir.

19. ÇAKI, Aslı (2018), “*Geçmişten bugüne Türkiye’nin göç politikası ve Suriyeli göçmenler bağlamında göç yönetişimi*”, Yök Tez, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Karaman 2018. Bu çalışmada, 2011 yılında Suriye’de yaşanan iç savaş ile göç konusu başta Türkiye olmak üzere uluslararası alanda üzerinde önemle durulan bir konu olarak bir kez daha gündeme gelmiştir. Sürece ilk olarak insani duygularla yaklaşan Türkiye, Suriyelilerin yaşadıkları mağduriyete göz yummayarak göç konusunda bir takım yasal düzenlemeler gerçekleştirmiştir.

20. ÇAKMAK. F. “*İç Göçün Lineer Olmayan Modeller ile Araştırılması: Erzurum-Bursa Örneği*”, Yök Tez, 2017. Bu çalışmada 1998-2015 yıllarına ait Erzurum-Bursa göç geçişleri kompartıman sistemleri ile analiz edilmiştir.

21. ÇETİNER, N. (tarih yok), “*Göç: İstanbul İli, 1975-80 ve 1980-85*” Yök Tez. Bu araştırmada, İstanbul şehrinin yoğun ve çeşitli göçleri incelenmiştir. Sonuç olarak farklı iller karşılaştırılarak analiz edilmiştir. Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

22. ÇİLİNGİR, S. “*Müslüman Göçmenlerin Ötekileştirilmesi, Güvensizleştirilmesi ve Entegrasyon Çelişkisi: İngiltere Örneği.*” Yök Tez, 1995. 11 Eylül sonrası dönemde Batı Avrupa’da yaşayan Müslüman

göçmenlerin ötekileştirilmesi ve güvensizleştirilmesi ile entegrasyonları arasındaki çelişki bu tezde İngiltere örneği üzerinden incelenmektedir.

23. DEMİRDİZEN ÇEVİ, D. “*Farklı Göç Politikaları Bağlamında Ev Hizmetlerinde Çalışan Kadınlar: Kanada ve Türkiye Örneği.*” Yök Tez, 2012. Bu çalışmada, uluslararası emek göçü bağlamında ev işlerinde çalışan kadınlara yönelik Türkiye ve Kanada’nın farklı göç politikaları incelenmiştir.

24. DENİZ, A. “*Rusya'dan Antalya'ya Ulus Aşırı Göç Ve Bu Göçün Sosyo-Mekansal Sonuçlar.*” Yök Tez, 2012. Bu araştırmada Antalya’ya göç eden Ruslar ele alınmıştır ki bunların kentte sosyo-ekonomik, sosyo-mekânsal hangi değişikliklere sebep olduğu ortaya koyulmuştur. Ayrıca burada yaşayan Rusların hangi realiteler ile yaşadığı da incelenmiştir. Ankara Üniversitesi

25. DENİZ, Y. A. “*Göç, Vatandaşlık Ve Vatandaş Olma Kararı: Kanada Ve Almanya'daki Türk Göçmenler.*”, Yök Tez, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, Ankara 2014. Deniz’e göre göç, vatandaşlık ve vatandaş olma kararı literatürlerindeki çalışmaların çok azı kişilere ve kişilerin yakın dönem göç motivasyonları, vatandaş olma kararları ve vatandaşlık tanımlarına odaklanır. Bu çalışma, Kanada ve Almanya'daki yüksek vasıflı ve ticari Türk göçmenlerle (HSBTI) yapılan yüz yüze mülakatlara dayanarak, kişilerin yakın dönemde göç etme sebeplerini ve ev sahibi ülkelerin göç ve vatandaşlık kanunlarının bu sebepleri etkileyip etkilemediğini araştırmayı amaçlamaktadır.

26. DOĞAN, S. (2017), “*İkinci Dünya Savaşı Döneminde Türkiye’de Göç (Türk Basınına Göre)*”, Yök Tez. Bu çalışmada, ikinci Dünya Savaşı ortamında Türkiye’de yaşanan iç göç olayı ağırlıklı olarak dönemin basınında yer alan haberlerden istifade edilerek incelenmiştir. Şüphesiz iç göçün beraberinde getirdiği sosyo-kültürel pek çok problemde ortaya koyulmuştur.

27. DOĞHAN, A. (2018), “*1980 Sonrası Döneminde Türkiye'ye Yerleşen Afgan Türkmenlerinin Göç Süreçleri ve İntibak Problemleri*”, Yök Tez. Bu çalışmada, yazar Türkmenlerin neden Türkiye’ye göç ettiklerini ve özellikle Konya’da geldiklerini sebepleri ile vurgulamıştır. Bunun yanı sıra, 1980’lerden beri Konya’ya göç eden Türkmenlerin sosyo-kültürel yapısında nasıl bir değişimin yer aldığı araştırılarak Türk toplumuna entegre süreci analiz edilmiştir. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.

28. DOKUYUCU, E. (2019), “*Zorunlu Göçe Maruz Kalan Suriyelilerin Türkiye’de Yaşadıkları Barınma Sorunları Kilis Örneği*”, Yök Tez. Bu tezde, 2011 yılı sonrası Kilis’te yaşayan Suriyelilerin orada barınma problemleri vurgulanmıştır. Araştırma 3’ü konteyner kentte, 12’si Kilis merkezde yaşayan 15 Suriyeli ile birlikte yürütülmüştür.

29. ERAYDIN, G. “*Şehir ve Bölge. Orta Doğu Teknik Üniversitesi*”, Yök Tez, 2017. Bu çalışmada yazar Türkiye’ye göç eden Suriyelilerin kamplardan kentlere yerleşme sürecinde yaşadıklarının sosyal ve mekânsal adaptasyon sorunlarını incelemiştir.

30. EROL, T. (2016), “*Internal Migration, Redistributive Policies And Income Distribution In Turkey:*” An İntertemporal CGE Analysis. Orta Doğu Teknik Üniversitesi: Yök Tez. Bu tezde, Türkiye’de kamu politikalarının bireysel gelir dağılımı üzerindeki etkilerini bulunmaktadır. Bu çalışmada, Erol’a göre yalnız matematiksel yapısı ile değil ancak aynı zamanda kalibrasyon sürecince çeşitli mikro veri setlerinden geniş ölçüde yararlanarak yazına katkılar sunmaktadır

31. ERSAN Y. (2013): “*Eğitim Kurumları ve Göçmenlerin Okul Başarısı: Ülkelerarası Bir Analiz*”. Yök tez: Bu çalışmada, 31 ülkede yaşayan göçmenlerin eğitim başarısının, eğitim kurumlarıyla ilişkisi analiz edilmiştir.

32. ERTEN, S. (2018): “*Türkiye’de Göç Sorunsalı, Suriye’den Göç Etkileri Reyhanlı Örneği*”. Yök Tez: Bu çalışmada yazar, göçlerin pozitif ve negatif faktörlerini incelemiştir. Söz konusu faktörlerden yola çıkarak Suriye’den Türkiye’ye göç eden ve özellikle Reyhanlı ilçesine yerleşenlerin hem sosyo-ekonomik hem de politik alanlarda etkileşimlerini ele almıştır. Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay.

33. EFİMBA İKOE, G. (2018): “*Avrupa’ya Kuzey Afrika Üzerinden Batı Afrikalı Göçü*”. Yök Tez: Bu çalışmaya, Batı Afrika’dan Kuzey Afrika’ya ve Türkiye üzerinden Avrupa’ya yönelen göçlerin nedenleri, yolları ve sonuçları araştırma konusu edilmiştir.

34. NEZGİ ÜSTÜBİCİ ÖNAY, A. (2015): “*Türkiye ve Fas’ta Uluslararası Göçün Yönetimi: Düzensiz Göçmenlerin Ülkede Kalma Hakkına Erişi.*” Yök Tez.: Araştırmada, Türkiye ve Fas’taki göçmenlerin Avrupa Birliği’nin göç politikası neticesinde maruz kaldıkları baskıya ve bunun sonucunda Türkiye, Fas gibi çevre ülkelerin verdiği karşılık incelenmiştir.

35. GÖĞEBAKAN, A. (2018): “*Suriyeli Göçmenlerin Türkiye’deki Vasıfsız Yerli İşçilerin Ücretlerine Etkisi*”. Yök Tez: Tezde, çalışma izni olmayan Suriyeli göçmenlerin Türkiye’de niteliksiz işgücü piyasası üzerinde etkileri araştırılmıştır.

36. GÜNGÜR, N.D. (2003): “*Türkiye’den Yurt Dışına Beyin Göçü: Yurt Dışından Okuyan Öğrencilerin ve Yüksek Öğrenimli İşgücünün Dönme Niyetleri Üzerine Ampirik Bir Çalışma*”, Yök Tez: Bu çalışmada, Türkiye’den yurt dışına gerçekleşen nitelikli insan göçünü belirleyen etmenler incelenerek, aralarından en etkili olanlar ortaya koyulmuştur.

37. HAMAN, I. (1995): “*Fas, Tunus ve Cezayir’den Fransa’ya Göç Eden Müslüman Kadınlar Üzerine*”. Yök Tez: Tezde, Fransa’ya göç eden Fas, Tunus ve Cezayirli Müslüman kadınların durumları, dinsel, politik, kültürel ve toplumsal değişim süreci üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Araştırma toplum bilimsel olarak gerçekleştirilmiştir.

38. HAZAL, E. (2018), “*Türkiye’den Yurtdışına Göç Etmiş Bireylerin Psikososyal Yaşantıları Ve Psikolojik Destek İhtiyaçlarının İncelenmesi*”. Dergi. Bu çalışmada, Hazal’a göre, günümüzde küreselleşmeyle birlikte kültürlerarası göç modern yaşamın bir parçası haline gelmiş ve bu nedenle de farklı kültürlerden bireylerin bir araya gelmesi kaçınılmaz olmuştur

39. İBİŞOĞLU BAYVERTYAN. A. (2013): “*Viyana Eyaletinde Göçmenlere Yönelik Sağlık İletişimi*”. Yök Tez: Bu çalışmada, Viyana Eyaleti’nde hekim-hasta iletişimi, göçmen nüfus açısından incelenmiştir.

40. İLTÜRK, S.E. (2017): “*Suriyeli Göçmenlerin Türkiye ve Avrupa Birliği İlişkilerine Etkileri*”. Yök Tez: Araştırmada, Suriyeli göçmenlerin genel anlamda Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ilişkiye yönelik etkileri incelenmiştir.

41. İRDEM, I. (2018): “*Türkiye ve Avrupa Birliği İlişkilerinde Göç ve Sınır Yöntemi Stratejiler*”i. Yök Tez: Tez, söz konusu göç olgusunun AB’de güvensizleştirilmesinin sebeplerini ortaya koymuştur. Bunun yanında Türkiye ‘nin Helsinki zirvesi ile başlayan Avrupalılaştırma süreciyle, göç ve sınır yönetimine ilişkin politika ve uygulamalarının Avrupalılaştırıldığı da vurgulanmıştır.

42. KAHRAMAN, R. (2010): “*Göç ve Çeviri: İltica Başvurularında Sözlü Çeviri Uygulamaları ve Toplum Çevirmeninin Rolü*”. Yök Tez: Bu çalışmada, sözlü çeviri ve sözlü çevirmenin rolü göç süreçlerinde artan gereksinimine bağlı olarak incelenmiştir.

43. KAHRAMAN, S. (2015). Yök Tez: Yazar bu araştırmada Isparta ilinde yaşayan mültecilerin ve sığınmacıların nasıl bir sosyal hayat yaşadığını ele almıştır. Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

44. KALKIM, Aslı, (2009), “*Göç Eden Ve Göç Etmeyen Ergenlerin Riskli Sağlık Davranışlarının Belirlenmesi*”. Ege Üniversitesi: Yök Tez. Bu çalışmada, İzmir’in Bornova ilçesine bağlı Altındağ semtinde bulunan bir lisede göçün ergenlerin riskli sağlık davranışları üzerine etkisini, ergenlerin riskli sağlık davranışlarını ve bu davranışları etkileyen etmenleri incelemek amacıyla tanımlayıcı olarak planlanmıştır

45. KARA, B. (2012): “*Kültürel Kimliğin Oluşumunda Reklamların Rolü: Fransa’da Yaşayan 3. Nesil Türk Göçmenlerin Reklamları Algılaması*”. Yök Tez: Bu çalışmada, Paris’te yaşayan Türkiye Kökenli gençlerin Fransa ve Türkiye televizyonlarında yayınlanan reklamları nasıl algıladıkları üzerinden kültürel kimlik analizi yapılmıştır.

46. KAYAALP, Ö. (2018): “*EGE Denizi ’inde Düzensiz Göç, Güvenlik ve İnsan Halkları Paradoksu: Frontex*”. Yök Tez: Çalışmada, AB’nin göç ve sığınma ile ilgili politikaları ve bunların etki alanları ve dereceleri araştırılmıştır.

47. KAYZ ERTEN, Z. (2010): “*Kayseri’ye Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinden Göçle Gelen Ergenlerde Benlik Saygısını Kelime Programının Etkililiğinin Araştırılması*”. Yök Tez: Bu çalışmada Sistem Calistra Roy’un uyum modelinden yola çıkılarak gerek göçle gelen gerekse yerli ergenlerin uyumlarını artırmak için bir benlik saygısı yükseltme programı gerçekleştirilmiştir. Amaç, benlik saygısı düzeyinin etkisini belirlemek ve hemşirelik literatürüne benlik saygısı yükseltme programını bir yöntem olarak katmak olmuştur.

48. KEMAL. E. (2008): “*Türkiye’de Yasa Dışı Göç Sorunu*”. Yök Tez: Çalışmada, yasa dışı göçün tarihsel süreci, nedenleri, boyutları ve sonuçları incelendikten sonra Türkiye’nin yasa dışı göçle mücadelesi ve Avrupa Birliği’ne uyum sürecindeki çalışmaları analiz edilmiştir.

49. KORKMAZ. A. (2010): “*Göç ve Din (İsveç’teki Kuruluşlar Örneği)*”. Yök Tez: Bu araştırma, göç sosyallerinin bilimsel birikim ve araştırma nosyonlarını göz önünde bulundurmak suretiyle, göç ve din arasındaki karşılıklı etkileşimin göçmenlerin dini hayatlarında oluşturduğu değişim ve dönüşümleri analiz etmeyi amaçlamıştır.

50. KORKMAZ. E.E. (2016): “*Ruhr Bölgesi’nde (Almanya) Metalurji Sektöründe Çalışan Türkiyeli Göçmen İşçilerin İş Yer Konseyi ve Sendikalara Katılım ve Temsiliyeti*”. Yök Tez: Bu Doktora tezi Ruhr Bölgesi’nde (Almanya) metalurji sektöründe çalışan Türkiyeli metal işçilerin sendikalara ve iş konseylerine katılımını ve göçmen işçilerin kendi ulus-ötesi sosyal alanıyla yerli işçilerle paylaştıkları kamusal alan arasındaki ilişki üzerinden analiz etmektedir.

51. NİHAT ŞEN. O. (2012): “*Göç Kontrol Mekanizması Olarak Biyometrik Sistemlerin Etkinliği*”. Yök Tez: bu çalışmada, göç kontrol mekanizması olarak biyometrik sistemlerin, uluslararası sınırı kontrol uygulamalarında kullanımı ve etkinliği incelenmektedir.

52. ÖZTAN. E. (2010), “*Göç Bağlamında Yurttaşlık ve Toplumsal Cinsiyet: Türkiye Kökenli Amsterdamlı Kadınların Yurttaşlık Denetimleri*”. Yök Tez: bu doktora tez projesinde ulus aşırı göç bağlamında yurttaşlık ve sivil katılımın toplumsal cinsiyet boyutu, makro dinamiklerle ilişkili olarak incelenmiştir

53. REİSLİ, T. (2018), “*Rusya’dan Türkiye’ye Göç Eden Malakanlar’ın Siyasal Sosyal ve Kültürel Durumu*”, Yok Tez, Sinop Üniversitesi, Sinop.: Bu çalışmada yazar, tarihsel bir bakışla Rusya’da yaşayan Malakanların Türkiye’ye göçlerini ele almıştır. Ayrıca bu grupların sosyo-kültürel yapısı ve devletin bunlara karşı ürettiği yanlış politikalar da incelenip başka ülkelerle mukayeseli olarak araştırılmıştır.

54. SAMUK, Ş. (2009), “*Yabancılar ve Uluslararası Göç: 1980 Sonrası Türkiye*”. Yök Tez, Koç Üniversitesi, İstanbul.: Bu çalışmada yazar Türkiye’den özellikle 80’lerde yapılan göçleri ele almıştır. Ayrıca diğer Müslüman bölgelerden göç edenlerde, amaç-sonuç ilişkisi çerçevesinde analiz edilmiştir. Avrupa’ya yapılan göçlerin neticeleri ve göç ile birlikte açılan yeni tartışma konuları ortaya konulmuştur.

55. SARI, M. R. (2018), “*Irak'tan Türkiye'ye Göç Etmek Zorunda Kalan Türkmenler Üzerinde Bir Araştırma.*” Yök Tez, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.: Çalışmada yazar, Irak'tan Türkiye'ye ve özellikle Ankara'ya göç eden Türkmenler ele almıştır. Burada yaşayan Türkmenlerin sorunlarını ve sosyo-ekonomik koşullarını analiz ederek, göçe sebep olan faktörleri de incelemiştir.

56. SERDAR, K. (2017). “*Uluslararası Koruma ve Yönetimi Bağlamında Türkiye'de Yeni Bir Kamu Hizmeti Alanı Olarak Göç ve İdaresi*”, Adnan Menderes Üniversitesi: Yök TEZ. Bu çalışmada, Serdar'a göre İltica hareketleri küreselleşme, ekonomik ve sosyal sebepler nedeni ile uluslararası düzeyde artarken Türkiye ise, yakın bölgesinde yaşanan siyasi istikrarsızlıklar ve iç çatışmalar nedeni ile bu konudan en çok etkilenen ülkelerin başında yer almaktadır

57. SEYFİ, Y. (2017), “*Osmanlı'dan Cumhuriyete Trabzon'a Göçler: Göç, Demografik Hareketlilik Ve Değişim Üzerine Bir Kent Örneği (1877-1930)*”, Hacettepe Üniversitesi: Yök Tez. Bu çalışmada, göç ve muhacirliği konu alan çalışmaların etkilerini bir şehir özelinden takip etmek zor olmakla birlikte zaman zaman başvuru yapılan inceleme yöntemleri arasında yerini almıştır.

58. ŞEKER. C. (2007), “*İstanbul Ahkam ve Atık Şikâyet Defterlerine Göre 18. Yüzyılda İstanbul'a Yönelik Göçelerin Tasvir ve Tahlili*”. Yök Tez: Bu araştırmanın amacı İstanbul Ahkâm ve Atık Şikâyet Defterlerinden derlenen verilere dayanarak XVIII. Yüzyılda taşradan İstanbul'a yapılan iradî göçleri tasvir ve tahlil etmek olmuştur.

59. TOPRAK, A. (2018), “*Türkiye'ye Göç Eden Suriyelilerin Kültürel Adaptasyonu Siirt Örneği*”. Yök Tez, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara.: Çalışmada 2011'de savaş nedeniyle Türkiye'ye göç eden Suriyeliler ele alınmıştır. Bunlar arasından özellikle Siirt bölgesine yerleşenlerin kültürel, sosyal ve ekonomik alanlarda nasıl bir adaptasyon süreci geçirdikleri incelenerek okuyucuya aktarılmıştır.

60. TOY PAR. A (2010), “*El Kapılarında Yeşilçam: 1970-1990 Arası Türkiye’de Dış Göç-Sinema İlişkisi*”. Yök Tez: Bu çalışmanın amacı 1970-1990 yılları arasında Türk sinemasının, dış göç ile olan bağlantısını incelemek ve dış göç olgusunun Türk sineması üzerindeki etkisini tartışmak olmuştur.

61. WATERMAN, Peter, (2011), “*Göç ve Sosyal Dışlanma:*” Dergi. Bu çalışmada, Türkiye toplumunun yaşadığı en önemli sosyal değışimlerden biri, ülkenin yabancı göçmen alan bir ülke konumuna gelmesidir. Geleneksel olarak Türk soyundan olan göçmenlere açık bir ülke iken, özellikle 1990’ların başından itibaren ülkeye yönelen göç çeşitlenmiştir. Her yıl milyonlarca insan Türkiye’ye farklı amaçlarla gelmektedir

62. YALANÇ. M. (2001), “*Kıbrıs Türk Romanında Göç (1963-2010)*”. Yök Tez: Tezde, Kıbrıs Türklerinin toplumsal tarihinde önemli yeri olan göçlerin, Kıbrıs Türk romanına nasıl yansıdığı analiz edilmiştir.

63. YAMAN. F. (2018), “*Almanya’da Çocukları Koruma Altına Alınan Göçmen Ailelere Yönelik Koruma Hizmetlerinin İncelenmesi*”. Yök Tez: Araştırmada Almanya’daki Türklerin çocuklarına yönelik koruma hizmetleri incelenmiştir. Saha araştırması yapılarak deneyimler üzerinden sonuçlar elde edilmiştir.

64. YARDIM, Ş. (2001), “*Avrupa’ya Göç, Avrupa’nın Göç Politikası ve Batı Avrupa’da Illegal Göçmenlerin İstihdamı:*” Yök Tez.: Bu çalışmada yazar, Avrupa Birliği’nin göç politikasını oluşturan temel anlaşmaları ve onların yabancı uyruklu vatandaşlar üzerindeki etkilerini incelemiştir. Aynı zamanda illegal göçmenlerin AB üyesi devletlere girmesini önlemeye yönelik olarak, Avrupa’nın temel politikalarını da tespit etmiştir.

65. YEŞER, Y. (2016), “*Türkiye’deki Afrikalı Göçmenler: İstanbul’daki Senegalli Göçmenlerin Bir Vaka Çalışması*”. Yök Tez, İstanbul Üniversitesi, İstanbul. Yeşer’e göre İstanbul’da yaşayan Senegalli göçmen nüfusun betimleyici bir analizinin yanı sıra, belgeli (ikamet izni olan) ve belgesiz (kayıt dışı kalan) Senegalli göçmenlerin durumlarının karşılaştırmalı analizini, karşı karşıya kaldıkları sorunları ve Türk toplumuna uyum süreçlerinin analizini içermektedir.

66. YİĞİT, R. (2017), Yök Tez, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.: Tezde toplum tarafından göç olgusunun algılanışı analiz edilmiştir. Özellikle göç eden Suriyeli sığınmacıların yaşadıkları sorunlar ve olası çözümler ortaya konulmuştur. Son olarak göç hususunda devlet ve toplumun ortak tutumu da ortaya koyulmuştur.

67. YILDIZ, A.G, (2012), “*Avrupa Birliği Göç Politikasının Dış Boyutu ve Transit Ülkeler Üzerindeki Uygulamaları: Türkiye ve Fas Karşılaştırması*”. Yök Tez: Bu çalışmada, Avrupa Birliği (AB) göç politikalarının özellikle transit ülkeler üzerindeki etki ve sonuçları Türkiye ve Fas örneğinden incelenmiştir.

68. YILMAZ, C. (2011), “*Göç ve Kent: 1989'dan Günümüze Göç Eden İnsanların Kent Adaptasyonu Diyarbakır Örneği*.” Yök Tez, Selçuk Üniversitesi, Konya.: Köyden kente göç eden insanların yaşadıkları sosyo-kültürel eşitsizlikleri, kimlik sorunlarını ve sosyal entegrasyon sorunlarını inceleyen yazar, tüm bunlara rağmen göçün zorunluluk boyutunu ortaya koymayı hedeflemiştir.

69. YILMAZ, Şükrü, (2018), “*İnsan İstihbaratı Ve Göç Hareketleri Fırsatlar Ve Tehditler*”, Yök Tez, Marmara Üniversitesi, İstanbul. Bu çalışmada, Şükrü'ye göre günümüz dünyasının en önemli sorunlarından biri olan göç, her alanda olduğu gibi, insan istihbaratı (İNİS) alanını da etkilemektedir. İNİS "kaynağı ve toplayıcısı insan olan istihbarat faaliyeti" olarak bulunmaktadır.

70. YÜKSEL ÇAKIRCA, Ş. (2018), “*Uluslararası Göçün Dış Ticaret Üzerine Etkisi: Türkiye İçin Ampirik Bir Analiz*”. Yök Tez: Çalışmada, Türkiye’de uluslararası göçün dış ticaret üzerine etkisi incelenmiştir. Özellikle 2013-2016 yılları arasında Türkiye’nin göç aldığı 125 ülke örneği üzerinden çıkarımlar yapılmıştır.

KİTAPLAR

HAZIRLAYANLAR

Merve ALP

Merve Gönluhoş ELMAS

1. **ABAKAY**, Ahmet; “*Politik Göçmenler*”, Amaç Yayınları, İstanbul 1988: Eserde Türkiye’den yapılan beyin göçleri ele alınmıştır. Bu göçlerin sebepleri ve neticeleri araştırılarak okuyucuya sunulmuştur.
2. **ABİNGDON**, Haideh Moghissi; “*Muslim Diaspora: Gender, Culture and Identity*”, Routledge Press, 2006: Gelişmiş ülkelere göç eden Türklerin gösterdikleri kimlik ve kültürel değişiklikler hakkında yazılmış bir kitaptır. Aynı zamanda göç etmiş Türk Müslümanların birbirlerine yakın yerlerde oturma çabalarını ve bu çabaların nedenleri de konu edilmiştir.
3. **ADIGÜZEL**, Yusuf; “*Göç Sosyolojisi*”, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara 2016: Bu kitabın amacı gerek iç gerek dış göçün sosyolojik boyutlarına ulusal ve uluslararası toplumsal etkilerine eğilmektir. Kitapta göçe ilişkin kavram ve kuramlar açıklanmakla birlikte göç hareketleri yerelden küresele ele alınmıştır.
4. **AKÇAYLI**, Nurhan; “*İkinci Kuşak Türklerin Almanya ve Türkiye’de Mesleki Uyumları*”, Uludağ Üniversitesi Yayınları, Bursa 1986: Almanya’ya iş amacı ile göç etmiş olanlarla yurtlarına geri dönenleri mesleki alanda yaşadıkları sıkıntıları çerçevesinde analiz emektedir.
5. **AKGEYİK**, Tekin; “*Türkiye’den Az Gelişmiş Ülkelere Sermaye Göçü (Relokasyon): Ekonomik ve İstihdam Boyutlarıyla*”, İTO Yayınları, İstanbul 2010: Kitapta Türkiye’de şirket sahiplerinin daha az gelişmiş ülkelere yaptıkları şirket göçlerinden bahsedilmiştir. Daha az gelişmiş fakat işçi gücü açısından daha avantajlı yerlere yapılan bu şirket göçlerinin dünya üzerinde etkisi bu eserde tartışılmıştır.
6. **AKER**, Ahmet; “*İşçi Göçü: Nisan 1970 ile 1971 Arasında Almanya’ya Giden Türk İşçileri Üzerinde Sosyo-Ekonomik Bir Örneklemeye Araştırması*”, Sander Yayınları, İstanbul 1972: Yazar, Almanya’ya göç eden işçilerin sosyo-ekonomik durumlarını tespit etmeyi hedeflemiştir. Araştırmasını yaparken yazar özellikle 1970-1971 yılları arasından bir örnek kitle alarak bunu genellemiştir.
7. **ALBA**, Richart; **HOLDAWAY**, Jennifer; (çev: Menekşe Tokyay); “*Göçmen Çocukların Okul Halleri*” : Amerika Birleşik Devletleri ve Batı Avrupa’daki Bütünleşmeye Kıyaslamalı Bir Bakış, İKÜ Yayınevi, İstanbul 2016: Başlığından da anlaşılacağı üzere bu kitapta gerek Amerika gerekse Avrupa’ya göç etmiş ailelerin çocukları ele alınmıştır. İki kültürle yetişen bu çocukların eğitim durumları hem psikolojik hem de sosyolojik olarak aktarılmıştır.

8. **ALTINTAŞ**, İsmail; “*Dış-Göç ve Din: Almanya’daki Türklerin Dini Hayatına İlişkin Sosyolojik Bir Çözümleme*”, Değerler Eğitim Merkezi Yayınları, İstanbul 2008: Araştırmacı eserini ortaya koyarken bizzat durumun içerisinde bulunarak olayları gözlemlemiştir. Kitabını ise Almanya’da yaşayan Türklerin dini ve sosyal problemlerini kendi gözlemleriyle ortaya koymuştur.

9. **ANAZ**, Necati; “*Diaspora Temsil Sistemi*”, Kriter Yayınevi, İstanbul 2018: 2014 yılından itibaren Türkiye’nin yurt dışında yaşayan vatandaşlara oy kullanma hakkının verilmesini konu eden bu esere göre Türklerin katılımı giderek artmaktadır. Bunun sonucunda ise tartışmaya açılan parlamento temsil hakkını da okuyucuya aktarmıştır.

10. **ANKARA ÜNİVERSİTESİ AVRUPA TOPLULUKLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ**; Türkiye’nin Avrupa Birliği Katılım Süreci Bağlamında Düzensiz Göçle Mücadele Konferansı, Combating Irregular Migration Within Context of Turkey’s EU Accession Process, Atam yayınları, Ankara 2015: 015 yılında Ankara Üniversitesinde yapılan bir toplantı sonucunda ortaya çıkan bu çalışma Türkiye’nin Avrupa Birliğine girişini ve devam eden göçleri ele almaktadır.

11. **ARAYACI**, Ali; “*Avrupa’daki Türkiye Kökenli Göçmenlerin Sorunlarına Genel Bir Bakış*”, Ceylan Yayınları, İstanbul 2016: Kitap’ta Avrupa’ya çeşitli nedenlerden dolayı göç etmiş olan Türklerin diğer ülkelerde yaşadıkları sorunlar ele alınmıştır. Söz konusu sorunlar toplumsal olarak ele alınarak muhtemel çözümler tartışılmıştır.

12. **ARAYACI**, Ali; “*Türkiye’den Avrupa’ya Göç’ün 40.Yılı*”, Ceylan Yayınları, İstanbul 2002: Adı geçen eserde hem göç hem de tersine göç olgusu ele alınmakla beraber bu göçlerin sebepleri irdelenmiştir.

13. **ARND**, Nohl; **NOYAN**, Türki ve diğerleri; “*Göç ve Kültürel Sermaye: Türkiye, Almanya, Kanada ve Büyük Britanya’da Yüksek Vasıflı Göçmenler*”, Kitap Yayınevi, İstanbul 2011: Eserin başlığında belirtildiği gibi dört ülkeye yapılmış göçler incelenmiştir. Sadece Türkler temel alınmamakla birlikte, genel olarak göç kavramı bilimsel anlamda çözümlenmeye çalışılmıştır.

14. **ASUTAY**, Hikmet; “*Türk-Alman Göçmen Edebiyatı Yazarlar Sözlüğü*”, Ceren Yayınları, İstanbul 2017: Eserin amacı Almanyalı Türklerin oluşturdukları kendilerine

has edebiyat ve sanatı tanıtmaktır. Başlarda ciddiye alınmayan bu edebiyat bugün daha yaygın hale gelmiştir.

15. ATABİNEN, Reşit Saffet; “*Les Apports Turcs Dans le Peuplement et la Civilisation de l'Europe Orientale*”, İstanbul 1952: Türklerin Avrupa'ya yerleşmesiyle şüphesiz bu topraklarda büyük değişiklikler meydana gelmiştir. Avrupa'nın şekillenmesinde Türklerin etkisini konu edinen bu kitap Fransızca ele alınmıştır.

16. AVRUPA TÜRK İSLAM BİRLİĞİ; Batı Avrupa Türkleri: Göçün 35. Yılında = 35. Jahr der Einwanderung, TBMM, Köln, 1997: Avrupa Türk İslam Birliği tarafından kitap haline getirilmiş bu eser, Türklerin 35 yıl içerisinde ne gibi değişikliğe uğradıklarını ortaya koymaktadır.

17. AYDIN, Suavi; TAŞ, Aydın; “*Avrupa'da Irkçılık: Göçmenler ve Aşırı Partiler*”, İmge Kitabevi, Ankara 1999: Avrupa ülkelerine yapılan göçler, beraberinde yabancı düşmanlığını da getirmiştir. Halk tarafından oluşturulan bu düşmanlık sonrasında Avrupa siyasetine de yansımıştır. Eserde ele alınan temel konular ise halkın yabancı düşmanlığı yanı sıra aşırı partilerinde bu düşmanlığa önderlikleridir.

18. AYDOĞAN, İsmail; YAYLACI, Faruk; “*Uluslararası Eğitim ve Kültür Bağlamında Avrupalı Türkler Kongresi I = International Congress of European Turks in the Context of Education And Culture*”, Erciyes Üniversitesi Yayınları, Kayseri 2008: 2008 yılında toplanan Avrupalı Türkler Kongresinde sunulan bildiriler Erciyes Üniversitesi tarafından bu eserde bir kitap haline getirilmiştir.

19. BAÇÇI; Livi Massimo; (çev: Timuçin Binder); “*Avrupa'da Nüfus Hareketleri*”, Literatür Yayıncılık, İstanbul 2009: Sadece Türkleri konu almamakla birlikte göçlerin Avrupa'daki nüfus hareketleri üzerindeki etkileri araştırılmış ve okuyucuya sunulmuştur.

20. BALCIOĞLU, A. Rahim; “*Ekmek Göçü: Batı'da Batırılanlarımızın Ekmeğe Satılanlarımızın Hikayesi*”, Şamil Yayınevi, İstanbul 1972 : Bu çalışma Avrupa'ya yapılan ilk göçlerden bahsetmektedir. Yazar göç meselesine olumsuz bir yaklaşım göstermektedir. İşçi göçünün zorlukları da bu kitapta okuyucuya sunulmaktadır.

21. BALCIOĞLU, İbrahim; “*Sosyal ve Psikolojik Açından Göç*”, Elit Kültür Yayınları, İstanbul 2007: Bu çalışmada farklı ülkelere yapılan göçlerin sosyal ve

psikolojik açıdan değerlendirmesini yapılmıştır. Gerek iç gerekse dış göçlerin getirdiği problemler, kaynakları ve çözümlerini ortaya konulmuştur.

22. BALI, Rıfat. N; “*Anadolu’dan Yeni Dünya’ya: Amerika’ya İlk Göç Eden Türklerin Yaşam Öyküleri*”, İletişim Yayınları, İstanbul 2004: Rıfat N. Bali canlı tanıklara başvurarak eserini ortaya koymuştur. Farklı hikayeler şeklinde ele alınan kitap, Amerika’ya yapılan umut dolu yolculukları konu edinmiştir. Eser, Osmanlı son döneminden bugüne kadar Türklerin hikayelerini içermektedir.

23. BAŞBAKANLIK YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI; Fotoğraflarla Almanya ve Göç: 50. yılında Almanya'daki Türkler Sempozyumu, TBMM, Ankara 2001: Adı geçen eser, 2001 yılında Ankara da yapılmış olan Fotoğraflarla Almanya ve Göç Sempozyumu’nun kitaba dönüştürülmüş halidir. Eser Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır.

24. BAŞER, Bahar; “*Diasporada Türk-Kürt Sorunu (Almanya ve İsveç’te İkinci Kuşak Göçmenler)*”, İletişim Yayınları, İstanbul 2013: Bahar Başer kitabında İsveç ve Almanya da yaşayan Türk ve Kürtlerin arasındaki ilişkileri ve Türk-Kürt meselesini ortaya koymaya çalışmıştır.

25. BAUBÖCK, Rainer; “*The Integration of Immigrants, TBMM, Council of Europe, Ankara 1994:*” Bu çalışmada çeşitli ülkelerden Avrupa’ya yapılan göçler ele alınmıştır. Bunlar içerisinde Türkiye’den yapılan göçlerde ön sıralarda yerini almıştır. Avrupa’ya yerleşme çabaları entegrasyon sorunları da beraberinde getirmiştir.

26. BEKAROĞLU, Edip Asaf; **BATUR**, Murat; **KALKAN**, Murat; **DOĞAN**, Necmettin; **KUCUR**, Fatih; “*Avrupa’da Göç Azınlıklar ve Siyaset (Avusturya Örneği)*”, Vadi Yayınları, İstanbul 2015: Bu çalışmada “gurbetçilerin” gittikleri ülkeler siyasi, toplumsal yapı, vatandaşlık ve göç politikaları çerçevesinde araştırılmıştır. Göçmenlerin yeni bir ülkenin vatandaşı olma sürecinde yaşadıkları problemleri ele almıştır.

27. BERGER, John; **MOHR**, Jean; (çev: Cevat Çapan); “*Yedinci Adam: Avrupa’daki Göçmen İşçilerin Öyküsü*”, TBMM, Ankara 1987: Bir taraftan siyasi analizler, diğer taraftan şiir ve resimlerle farklı ülkelere yapılan işçi göçleri anlatılmaya çalışılmıştır. Kurgulanmış bir hikâye eşliğinde söz konusu meseleler okuyucuya sunulmuştur.

28. **BERİL**, Tufan; “*Türkiye’ye dönen İkinci Kuşak Göçmen İşçi Çocuklarının Psiko-sosyal Durumları*”, Devlet Planlama Teşkilatı Yayını, Ankara 1987: Devlet Planlama Teşkilatı tarafından yayınlanan bu eserde tersine göçe konu olan çocukların psikolojik ve sosyolojik durumları ele alınmıştır. Eğitimde yaşadıkları problemlerde aynı kitapta aktarılarak çözüm önerileri sunulmuştur.

29. **BERKAY**, Figen; “*Sosyal Değişme Açısından Yurt Dışına İşgücü Göçü Olayı: İsviçre Örneği (Vaud Kantonunda bir Uygulama)*”, Ekin Yayınevi, Bursa 2009: Batıya yapılan göç hareketleri sonucunda söz konusu ülkelerde meydana gelen sosyal değişiklikleri ortaya koymak bu araştırmanın amacıdır. İsviçre’nin Vaud Kantonunda yapılan bu saha araştırması bir örneklem örneğini oluşturmuştur.

30. **BEZCİ**, Bünyamin; **TAUSCHER**, Soner; **KESKİN**, Kazım; **BAYRAKLI**, Enes; **İNAT**, Kemal; **YAVUZCAN**, İsmail; **GÜLLÜPİNAR**, Fuat; **TANRIKULU**, Faik; “*Almanya 2014 Hak ve Özgürlükler*”, Sakarya Üniversitesi, Sakarya 2015: Sakarya Diaspora Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından öncelikle rapor olarak yayınlanan bu eser, kitap haline getirilerek okuyucuya sunulmuştur.

31. **BİRYOL**, Uğur; “*Gurbet Pastası Hemşinliler Göç ve Pastacılık*”, İletişim Yayınları, İstanbul 2007: Hemşinlilerin önce Rusya daha sonra İran, oradan Polonya’ya devam eden göç hikayesi ve fırıncılık ve pastacılık serüvenlerini ele almaktadır.

32. **BOOS**, Nünning ve diğerleri; “*Die Türkische Migration in Deutschsprachigen Büchern 1961-1984:*” Eine Annotierte: Leske u. Budrich Yayınları, Opladen 1990: TBMM kütüphanesinde yerini alan bu eserde Almanca yazılmış kitaplarda Türklerin göç halleri, nedenleri ve etkileri araştırılmıştır.

33. **BOZKURT**, Necati; “*Denizi Kurutmak: [Dünden Bugüne Zorunlu Göç ve İskan Politikası]* :” TBMM Göç Komisyonu Raporu, Avrupa Konseyi Parlamenterler Asamblesi Raporu, Belge Yayınları, İstanbul 2000: Avrupa Parlamentosunun hazırladığı raporu içeren TBMM Göç Komisyonunun bu raporu ağırlıklı olarak zorunlu olarak yapılan göçlere değinmiştir.

34. **BRUBAKER**, Rogers; (çev: Vahide Pekel); “*Fransa ve Almanya’da Vatandaşlık ve Ulus Ruhu*”, Dost Kitabevi, Ankara 2009: Almanya ve Fransa’da göçmenler için vatandaşlık tanımı üzerinde duran bu eser konuyu kültürel ve anayasal çerçevede ele almıştır.

35. **BULUT**, Hayreddin; “*Almanya Hatıraları*”, Bedir Yayınları, Konya 2000: Almanya’da doktorluk yapan Doktor Hayrettin Bulut bu kitabında Almanya hatıralarını yazmıştır.

36. **CALAME**, Paulette; **CALAME**, Pierre; “*Les Travailleurs Etrangers En France*”, TBMM, Les Editions Ouvrieres, Paris 1972: TBMM kütüphanesinde bulunan bu eserde Fransa’ya yapılan işçi göçlerinin sosyal etkisini ele almıştır.

37. **CAN**, Hüseyin; “*İsviçre’de Türkiyeli Göçmenler: Anılar, Sorunlar, Çözüm Önerileri*”, Ozan Yayınları, İstanbul 2013: Hüseyin Can’ın bu kitabında İsviçre’ye giden Türklerin yaşamışlıkları aktarılmaktadır. Bununla birlikte farklı ülkede yaşamının getirdiği sorunlar analiz edilerek, muhtemel çözüm önerileri de sunulmaktadır.

38. **CAN**, Murat; **ENGİN**, Hatice; “*Siyah Lale: Göçün 40. Yılında Hollanda’da Türkler*”, Dizayn Basımevi, Hollanda 2003: Laleler ülkesi olarak bilinen Hollanda’ya göç etmiş Türklerin hikayelerini bu kitapta okumak mümkündür. İlk giden işçileri esas alarak kırk yıl sonrasında karşılaştırmalı bir eser ortaya koymuştur yazar.

39. **CANATAN**, Kadir; “*Göçmenlerin Kimlik Arayışı: Konuk İşçilikten Yerleşik Göçmenliğe*”, Endülüs Yayınları, İstanbul 1990: Göçe sebep olan sosyo-ekonomik ve siyasi sebepler, göç ettikten sonra yaşanan ayrımcılıklar, azınlıklar sorunu, dışlanma ve asimilasyon gibi büyük problemler bu eserde analiz edilmiştir. Yazar aynı zamanda göçmen politikalarına da eğilerek birinci, ikinci ve üçüncü kuşak arasında bir karşılaştırma yapmıştır.

40. **CASTLES**, Stephen; “*Ethnicity and Globalization: From Migrant Worker to Transnational Citizen*”, TBMM, SAGE Publications, London 2000: TBMM kütüphanesinde bulunan bu eserde araştırmacı “misafir” işçilikten çifte vatandaşlığa geçiş sürecini incelemiştir.

41. **CASTLES**, Stephen; **DAVIDSON**, Alastair; “*Citizenship And Migration: Globalization And The Politics of Belonging*”, Macmillan Yayınları, Houndmills 2000: Kitapta uluslararası bazda göç kavramı incelenmiştir. Buna ek olarak demokrasi kavramı analiz edilerek küreselleşme sürecince demokrasinin göçmenlerle ilişkisi aktarılmıştır.

42. **CASTLES**, Stephen ve diğerleri; “*Göçler Çağı: Modern Dünyada Uluslararası Göç Hareketleri*”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2008: Bu çalışmada göç hareketlerine yönelik teorik bilgi ve güncel bilgiyi birleştirmek olmuştur.

Aynı zamanda göç hareketinin ulusal güvenlik ve egemenlik üzerindeki etkisi de incelenmiştir.

43. CAVKAYTAR, Atilla; “*Almanya’ya Göç Etmiş Zihin Engelli Çocuk Ailelerinin Çocuklarının Bağımsız Yaşama Geçişlerine İlişkin Görüşleri = Die Einstellung der Türkischen Migrantenfamilien in Deutschland Über Das Soziale Leben Ihrer Geistigbehinderten Kinder*”, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir 2003: Almanya’ya göç etmiş ailelerin zihinsel engelli çocuklarının sosyal hayatları bu kitapta ele alınmıştır. Çalışma ağırlıklı olarak zihinsel engellilerin eğitimleri ile alakalıdır.

44. CENGİZ, Elçin; “*Yurtdışı İşçi Göçü Sorunları ve Çözüm Arayışları Uluslararası Toplantı*.” Ankara, 4 Ekim 2002 = Türkische Migrantinnen im Ausland Probleme und Lösungsansätze Internationales Symposium, Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi, Ankara 2002: 2002 yılında toplanan İşçi Göçü Sorunları ve Çözüm Arayışları Uluslararası Toplantısının sonunda çalışma kitaplaştırılmıştır.

45. CHAMBERS, Lain; (çev: İsmail Türkmen ve Mehmet Beşikçi), “*Göç, Kültür, Kimlik*”, Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2014: Chambers bu eserinde göçle birlikte gelen kültürel değişiklikler ve kimlik sorunlarını analiz etmiştir.

46. COLLIER, John L; **GİTLER**, Joseph; “*Understanding Minority Groups, John Wiley and Sons Press*”, New York 1956: TBMM kütüphanesinde bulunan bu çalışma Batı ülkelerine göç etmiş olan azınlık toplulukların sorunlarını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte kitap azınlıkların sorunlarına çözümler getirmeye çalışmıştır.

47. COLLINSON, Sarah; “*Europe and International Migration*”, Pinter Publishers, TBMM, London 1993: Bu eserde uluslararası göçün Avrupa ekonomisine etkisi araştırılmıştır. 1990’lardan sonra trend haline gelen göçün yerli siyasetçiler ve göçmenler açısından karşılaştırılması yapılmıştır.

48. COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES; Migration Movements From Turkey To The European Community, Centre for Turkish Studies, TBMM, Brussels 1993: Avrupa Topluluklarının ortaya koymuş olduğu bu çalışma Türklerin Avrupa ülkelerinde uyum sürecini ele almaktadır.

49. COŞTU, Yakup; “*İngiltere’de Türk-Müslüman Göçmenler: Dini Organizasyonlar*”, Lider Matbaacılık, Çorum 2013: Bu çalışma İngiltere’de yaşayan Türklerin dini yaşantılarını ve faaliyetlerini okuyucuya sunmuştur.

50. COUNCIL OF EUROPE; “*Activities of The Council of Europe in The Migration Field*”, TBMM, Strasbourg 1996: Avrupa Konseyi tarafından hazırlanan bu eserde göçmenlere yönelik yapılan faaliyetler yazılmıştır.

51. ÇAKIR, Mustafa; “*Die Rolle von Kultur und Identität beim Erwerb des Deutschen als Zweitsprache am Beispiel Türkischer Arbeitnehmer*”, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir 1991: Almanya’ya giden Türk işçilerinin dil konusunda yaşadıkları sorunları ele alan bu eser kültür ve kimlik unsurlarının etkilerini de hesaba katarak ortaya koyulmuştur.

52. ÇELEBİ, Özlem; **ÖZÇÜRÜMEZ**, Saime; **TÜRKAY**, Şirin; “*İltica, Uluslararası Göç ve Vatansızlık*” Kuram, Gözlem ve Politika, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği, Ankara 2011: Eserde sadece Türklerin Batı ülkelerine yaptıkları göçler anlatılmamakla beraber farklı sebeplerden dolayı ülkelerini terk etmek zorunda kalan insanların durumları analiz edilmiştir. Göç kavramıyla ilişkili birçok kelime çözümlenmiştir.

53. ÇELİKBUDAK, Halit; “*Umut Peronu (Almanya’ya Göç Serüveni)*”, Doğan Kitap, İstanbul 2015: Kitabın başlığından da anlaşılacağı üzere, Almanya ya ilk giden işçilerden bahsedilmektedir. Esas olarak Almanya ya gitmeyi ekonomik bir kurtuluş görenlerin hikayesi anlatılmıştır.

54. ÇOMAK-ÖZBATIR, Mutlu; “*Geldiler ve Kaldılar: Almanya Türkleri’nin Yaşam Öyküleri*”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2005: 1960’lardan sonra önem kazanan işçi göçleri birçok kişi için iki üç sene çalışıp geri dönme hayali ile başlamıştır. Bu eserde dönme hayali ile gelip de kalanların hikayeleri yer almaktadır.

55. DANIŞ, Didem ve **İRTİŞ** Verda; “*Entegrasyonun Ötesinde Türkiye’den Fransa’ya Göç ve Göçmenlik Halleri*”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2008 : Bu çalışmada sosyolojik, psikolojik ve ekonomik anlamda Fransa nüfusunu ve meydana gelen değişiklikleri analiz edebilmek için göçmenleri anlamının üzerinde durulmaktadır.

56. DAVIDSON, Alastair; “*Citizenship and Migration: Globalization and The Politics of Belonging*”, TBMM, Macmillan Press, Houndmills 2000: Bu çalışma göç hareketlerinin yerel halk üzerinde etkisini analiz etmektedir. Çeşitli devletlerin yabancılara uyguladıkları politikalar, yapılan hatalar ve göçmenlerin kendilerini bir yere ait hissedememe problemleri de ayrıca tartışılmıştır.

57. DEĞİRMENCİ, Özge; “*Göçün Güvenileştirilmesi*”, Avrupa Birliğinin göç politikası ve Türkiye-AB politikasına etkisi, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2011: Göç sadece siyasi değil, ekonomik sosyolojik ve farklı sebeplerden dolayı da bir tehdit olarak algılanabilmektedir. Avrupa korkularını gidermek için çeşitli politikalar üretirken üretilen bu politikaların Türkiye’ye etkisini bu eserde okumak mümkündür.

58. DEMİRCİOĞLU, Egemen; **KARATOPRAK**, Meltem; “*İltica ve Göç Mevzuatı*”, İçişleri Bakanlığı Yayınları, Ankara 2005: İçişleri Bakanlığı’nın yayınlamış olduğu İltica ve Göç Mevzuatı kitap haline getirilerek basılmıştır. Mevzuatın içeriğinde ise hem içeriye yönelik göç hem de dışarıya yönelik göç değerlendirilmiştir.

59. DEMİRTAŞ, Ceyhun; “*Ah Şu Biz Göçebeler*”, Sis Çanı Yayıncılık, İstanbul 1997: Ceyhun Demirtaş bu kitabında Türklerin bir türlü Avrupalılaşamadıklarını Futbol meselesi üzerinde okuyucusuna sunmuştur. Türklerin her yerde Türklüklerini ortaya koyduklarını anlatmıştır. Genel anlamda sosyolojik bir inceleme olarak nitelendirilebilecek bu eser, farklı ve ilginç örneklerle süslenmiştir.

60. DİNÇER, Nabi; “*Emigration and Immigration in Holland:*” Policy and Organization, TODAİE Yayınları, Ankara 1962: TBMM kütüphanesinde bulunan bu eser ilk göçmenlerin Hollanda topraklarına ulaştıklarında yaşadıkları zorlukları anlatmaktadır. Göçmenler için üretilen politikalar da eserde aktarılmıştır.

61. DIRECTORATE OF SOCIAL AND ECONOMIC AFFAIRS, “*Religion and The Integration of Immigrants*”, TBMM, Strasbourg 1999: Avrupa ülkelerine “misafir” işçilik olarak başlayan göç sonrasında yerleşik şeklini almıştır. Yerleşen aileler bir taraftan kendi din ve dillerini korumaya çalışırken, diğer taraftan yaşadıkları topraklara ayak uydurmak durumunda kalmıştır. Bu eserde göçmenlerin bu entegrasyon süreçleri analiz edilerek sunulmuştur.

62. DOYURAN, Bilhan; “*Türkische Migrantenkinder in Österreich*”, TBMM, Eskişehir 1990: Avusturya örneği üzerinden göçmen çocuklarının Avrupa’ya ne derecede ayak uydurabildikleri bu kitapta ele alınmaktadır. Özellikle eğitim ve dil konusu üzerine yoğunlaşan yazar bu alanda yaşanan sorunları analiz ederek çözüm önerileri de sunmuştur.

- 63.** **DUFOIX**, Stephane; (çev: Işık Ergüden, Didem Danış ve Murat Belge), “*Diasporalar*”, Uluslararası Hırant Dink Vakfı Yayınları, İstanbul 2011: Stephane Dufoix eserinde Diaspora kavramını gerek tarihi gerekse anlam olarak analiz etmiştir.
- 64.** **EISELE**, Katharina; “*The External Dimension of The EU's Migration Policy: Different Legal Positions of Third-Country Nationals in The EU: a Comparative Perspective*”, Leiden Brill Yayınları, Boston 2014: Avrupa'nın göçmen politikaları ve üçüncü dünya ülkeleri ile ilişkileri bu eserde araştırılmış ve sunulmuştur. Araştırma süresince göç veren ülkeler ve göç alan Batı ülkelerinin politikaları karşılaştırılmıştır.
- 65.** **ELMAS**, Yılmaz Fatma; “*Avrupa Kapı Duvar (Göç Yaklaşımında Söylem-Eylem Tutarsızlığı)*”, Usak Yayınları, İstanbul 2016: Aslında bir doktora tezi olan bu eser, AB'nin göç konusuna nasıl yaklaştığını teorik olarak ortaya koymaktadır. Teorik bilgiler yanında güncel olaylardan da örnek vermeyi ihmal etmeyen yazar, eseri boyunca net bir çizgi takip etmiştir.
- 66.** **ERDOĞAN**, Murat; “*Yurtdışındaki Türkler: 50. Yılında Göç ve Uyum = Turks Abroad: Migration and Integration In Its 50th Year= Türken im Ausland: 50 Jahre Migration und Integration [Yurtdışındaki Türkler: 50. Yılında Göç ve Uyum [Sempozyumu]*”, Orion Kitabevi, Ankara 2009: Bir saha araştırması sonucunda ortaya çıkan bu eser, Türklerin kültürel, dini, sosyolojik ve psikolojik uyum süreçlerini ele almıştır. İkinci ve üçüncü kuşak ile birinci kuşak arasındaki farklılıklar ortaya konulmuştur.
- 67.** **ERKİNER**, Engin; “*Mülteciler Göçmenler*”, Babıali Kitaplığı, İstanbul 2016: Çalışma sadece Türklerin yapmış oldukları göçler değil, aynı zamanda Türkiye'ye de yapılan göç kitabın konuları arasında yerini almıştır.
- 68.** **ERKİNER**, Engin; “*Paris Ev İşgalleri*”, Ütopya Yayınları, Ankara 2001: Eser 1981 de başlayan ve sekiz yıl süren, Paris belediyesinin ev politikasını protesto etmek üzere üç apartmanı işgal eden göçmenleri anlatmaktadır. Adı geçen protesto, Fransız polislerinin ve Türk göçmenlerinin karşı karşıya kaldıkları bir olaydır. Canlı tanıklardan anlatımlarla olayı bu eserde okumak mümkündür.
- 69.** **EROL**, Esen; **YAZICI**, Zeliha; “*Onlar Hemşerimiz: Uluslararası Göç ve Hizmetlerin Kültürlerarası Açılımı*”, Akdeniz Üniversitesi Avrupa Birliği Araştırma ve Uygulama Merkezi (AKVAM), Siyasal Kitabevi, Ankara 2011: Bu eser göçlerle birlikte

meydana gelen farklı kültürler arasındaki komşuluklar kültür alışverişinin sebep olduğu sosyal değişiklikleri ele almıştır.

70. ERTÜRK, Eşref; “*How Turkish Immigrants in Europe Respond to Islamophobia And Securitization (Avrupadaki Türk Göçmenlerinin İslamofobiye Ve Güvenlik Politikasına Cevabı)*”, Global Policy and Strategy Yayınevi, Ankara 2015: Avrupa’daki en büyük problemlerden bir tanesi olan İslamofobiye karşı yurtdışında yaşayan Türklerin nasıl bir tutum sergiledikleri saha araştırmasıyla okuyucuya sunulmuştur.

71. FAİST, Thomas; (çev: Azat Zana Gündoğan ve Can Nacar), “*Uluslararası Göç ve Ulusaşırı Toplumsal Alanlar*”, Bağlam Yayıncılık, İstanbul 2003: Bir siyaset bilimci gözünden uluslararası göçün ve göçmenlerin iktisadi, siyasi ve kültürel anlamda küreselleşme sürecinden nasıl etkilendiklerini bu eserde okumak mümkün. Yazar ulus aşırı kavramını çözümleyerek, uluslararası göçmenlere yönelik farklı bir bakış açısı getirmiştir.

72. FINDIKÇIOĞLU, Ülkü; **GÜLER**, Zeynep; “*Almanya’ya Emek Göçü: Bir Bavul, Umut ve Hayalleriyle Çıktılar Yola*”, Yazılama Yayınevi, İstanbul 2012: Bu çalışmada çeşitli hayallerle Almanya’ya giden ailelerden hikayeler aktarılmıştır. İlk yola çıkanların ne gibi umutlarla gittikleri, nelerle karşılaştıkları canlı örneklerle aktarılmıştır.

73. FREEMAN, Gary; “*Nations of Immigrants: Australia, The United States and International Migration*”, Oxford University Press, TBMM, Oxford 1992: Amerika, Avustralya ve genel olarak uluslararası yapılan göç hareketleri ülkeler baz alınarak göç ekonomik ve politik anlamda analiz edilmiştir.

74. GEZİCİ YALÇIN, Meral; “*Göç Psikolojisi: Göçmen Gerçeğini Anlamlandırmaya Dönük Bir Sosyal Psikoloji Derlemesi*”, Pharmakon yayınları, Ankara 2017: Göç hareketlerinin doğurduğu sonuçlardan ziyade etkenlerini sahada araştıran yazar gerek sosyal anlamda gerekse psikolojik anlamda bu faktörleri kitabına aktarmıştır.

75. GİTMEZ, Ali; “*Yurtdışına İşçi Göçü ve Geri Dönüşler: Beklentiler ve Gerçekleşenler*”, Alan Yayıncılık, İstanbul 1983: Türk işçilerinin ilk gidiş heyecanları ve sonrasında yaşadıkları, hikâye biçiminde bu eserde toplanmıştır.

76. GİTMEZ, Ali. S; “*Dışgöç Öyküsü*”, Maya Yayınları, Ankara 1979: Umuda yolculuk olarak tanımlanan ve 50-60 yıl öncesine dayanan Türkiye’den Batıya kitlesel

göçün hikayesidir. Bir belgesel alt yapısı taşıyan bu kitap, Batıdaki Tür diasporasının oluşumunu ve gelişimini de okuyucularına aktarmıştır.

77. GORKİ, Maksim; “*Ekmek İşçileri*”, Oda Yayınları, İstanbul 1995: Başlığından da anlaşılacağı üzere çalışmada 1971 yıllarında işçi olarak Batıya gidenleri anlatmaktadır. Kitap canlı hikayelerle süslenmiştir.

78. GÖÇMEN AİLELERİ VE GÖÇ OLAYI PANELİ; “*Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Bakanlığı*”, TBMM, Ankara 1991: Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Bakanlığı tarafından yayımlanan bu çalışma 1991 yılında gerçekleştirilen Göçmen Aileleri ve Göç Olayı Panelin sonucunda ortaya çıkmıştır.

79. GÖKER, Göksel; “*Göç, Kimlik, Aidiyet, Kültürlerarası İletişim Açısından İsveçli Türkler*”, Literatürk Academia Yayınları, Konya 2015: Bu eserde 1960 yıllarından sonra İsveç’e iş göçü yapan Türklerin entegrasyon süreçleri anlatılmıştır. Kimlik, aidiyet ve kültürler arası iletişim konuları da ele alınmıştır.

80. GÖZTEPELİ, Cüneyt; “*Amerika Sizi Çağırıyor/Green Card*”, Mucize Kitaplar Yayınevi, İstanbul 2001: Amerika’ya göçü konu alan bu çalışmada Amerika’da oturma alma süreci, zorlukları ve entegrasyon süreci analiz edilmiştir.

81. GREVE, Martin; (çev: Selin Dingiloğlu); “*Almanya’da Hayali Türkiye’nin Müziği*”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2006: Avrupa’ya gidenlerin Türkiye sevgisini çocuklarına aşlamayı ve bu sevgiyi yaşatmayı konu alan bir hikaye aktarılmaktadır.

82. GROSSMAN, Alan; “*Projection Migration: Transcultural Documentary Practice*”, Wallflower Press, 2007: Bir saha araştırması sonucunda ortaya çıkan bu eser, farklı kültürler arası iletişimin ne gibi evrelerden geçtiğini okuyucuya sunmuştur.

83. GÜILD, Elspeth; “*Immigration Law in the European Community*”, Springer Yayıncılık, 2001: Bu çalışma Avrupa’nın göçmenler hakkında uygulamaya koyduğu kanunları ele almaktadır.

84. GÜLMEZ, Mesut; “*Avrupa Sosyal Şartı ve Türkiye Kolokyumu, Bildiriler ve Tartışmalar*”, TODAİE Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Ankara 1993:

Avrupa'da Sosyal Şartlar ve Türkiye Kolokyumunun Bildiri olarak yayınlanmasına öncülük eden TODAİE, çalışmasını genişleterek 1993 yılında bu bildiriye kitap olarak yayınlamıştır.

85. GÜNDÜZ, Vassaf; ““Sınırların Ötesinden Daha Sesimizi Duyurmadık: Avrupa'da Türk İşçi Çocukları: Öteki'nin Araştırılması: Göç Araştırmalarının İdeolojisi ve Eleştirisi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2002: Bu eser Avrupa da ikinci jenerasyonu anlatmaktadır. İkinci jenerasyondan bahsedilirken, Avrupalıların unutamadığı “ötekiler” kavramının kaynakları da araştırılmıştır.

86. GÜNEŞ AYATA, Ayşe; “*Challenges of Global Migration: EU And Its Neighbourhood*”, Kora Yayınları, Ankara 2008: Uluslararası Göç hareketlerini ele alan Güneş Ayata bu süreci Avrupa ve komşuları üzerinden incelemeye çalışmıştır.

87. GÜNGÖR, Veysi; “*Bizimkilerin Pedagojisi: Göç Kültür Kimlik Hollandalı Türkler*”, Liman Kitapları, Ankara 2005: Hollanda'ya gitmiş olan Türkler üzerinde yapılan saha araştırması, kültürel ve kimlik problemlerinin nedenlerini çözümlerini önermektedir.

88. GÜVEN, H. Sami; “*Dış Göç ve İşçi Yatırım Ortaklıkları*”, TODAİE Yayınları, Ankara 1977: Eserde 1960 yıllarından sonra yapılan işçi göçü ele alınmıştır. İşçilerin davet edilmesinden sonra Batı ülkelerinde meydana gelen yatırım ortaklıkları da incelenmiştir.

89. GÜVEN, H. Sami; “*Uluslararası İşçi Göçü Bağlamında Dönüş Göçünün Sosyal Politika Sorunları*”, Nobel Yayın Dağıtım Yayıncılığı, Ankara 2002: Göç ettikten sonra Türkiye'ye geri dönen ailerin çocukları hem kültürel hem sosyolojik açıdan sorunlarla karşılaşmışlardır. Bu çalışma bu sorunlar üzerine yoğunlaşmıştır.

90. GÜZEL, Ülker; “*Avrupa'da Göçmen İşçiler ve Türk İşçi Tasarruflarının Değerlendirilmesi*”, TBMM, Ankara 1981: Bu eser Almanya ya giden Türk işçilerini ele almaktadır. Bir saha araştırmasına dayanan çalışma bütün Avrupa ülkelerinde Türk işçi tasarruflarına ilişkin genel bir söylem üretmiştir.

91. HAILBRONNER, Kay; “*Vatandaşlık, Göç, Mülteci ve Yabancılar Hukukundaki Güncel Gelişmeler:*” Uluslararası Sempozyum Bildirileri, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir 2009: Bu eserde Vatandaşlık, Göç, Mülteci ve

Yabancılar Hukuku başlıklı uluslararası sempozyum göçmen, yabancı ve mülteci kavramlarını analiz ederek Batı'nın bu gruplara yönelik politikası okuyucuya sunmuştur.

92. HARGREAVES, Alec; “*Immigration, Race and Ethnicity In Contemporary France*”, TBMM, London 1995: Bu eserde Fransa’ya yapılan göç ve etkileri araştırılmıştır.

93. HEINEMANN, Horst; “*Migration und Justiz:*” Dokumentation Einer Tagung Des Psychosozialen Arbeitskreises Migration Im Project Gesunde Stadt Essen und Des Sensibilisierungsprojektes Am Zentrum Für Türkeistudien, TBMM, Essen 1995: Türklerin çalışma çevreleri, şartları, psikolojik durumları ve beslenme biçimlerini analiz eden bir araştırmadır.

94. HESAPÇIOĞLU, Muhsin; ÇAĞLAR, Adil; “*Yurt Dışından Dönen İşçi Çocuklarının Türk Toplumuna Ve Eğitim Sistemine Uyum Sorunları*”, Marmara Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1991: Kesin dönüş yapan ailelerin karşılaştıkları zorlukları saha araştırmasına dayandıran bu eser uyum sorunlarını her açıdan ele almaya özen göstermişlerdir.

95. HOPKINSON, Nicholas; “*Migration into Western Europe*”, TBMM, London 1992: Batı Avrupa’ya yapılan göçleri ve sebeplerini ele alamaktadır.

96. HOPYAR, Zehra; “*Avrupa’da Göç ve İslamofobi*”, Sakarya Üniversitesi Diaspora Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (DİAM), Sakarya 2016: Sakarya Üniversitesi tarafından yürütülen Diaspora çalışmaları Avrupa bölgesinde karşılaşılan islamofobiyi ele almıştır.

97. İÇDUYGU, Ahmet; “*Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri Bağlamında Uluslararası Göç Tartışmaları*”, TÜSİAD, İstanbul 2006: TÜSİAD tarafından yürütülen bu çalışma uluslararası göç unsurunun Türkiye-Avrupa ilişkilerini nasıl etkilediğini okuyucuya sunmuştur.

98. İÇDUYGU, Ahmet; KİRİŞCİ, Kemal; “*Land of Diverse Migrations: Challenges of Emigration And Immigration in Turkey*”, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2009: Genel anlamda göç hareketlerini değerlendiren yazarlar, özellikle Türkiye’den göçe açık bir ülke olarak bahsetmektedirler.

99. İNGİNAR, Ayşegül; “*Bulgaristan’dan Türk Göçü 1985-1989*”, Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara 2012: Göçler sadece Avrupa ülkelerine yapılmamıştır. Bulgaristan’dan Türkiye’ye yapılan göçler gibi, Türklerin, Türk ülkelerine yaptıkları göçler de bir gerçektir. Bu eser farklı ülkelerde yaşayan Türklerin Türkiye’ye yapmış oldukları göçleri ele almıştır.

100. İSİNA, Almagül; “*Dünya Türk forumu “Türk konseyi, Türk Diasporası ve Sosyo-Ekonomik İş Birliği” = World Turkish Forum*” “Turkish Council, Turkish Diaspora and Socio-Economic Cooperation”, Tasam Yayınları; İstanbul 2012 : Farklı ülkeye taşınmanın getirdiği sosyo-ekonomik etkileri üzerine duran yazar dünyanın her yerinde Diaspora halinde yaşayan Türklerin bu açıdan değerlendirmesini yapmaktadır.

101. İSVEÇTE BİR TÜRK, İsveç’te bir Türk: “*Göçmenler İçin Bilgiler*”, Uppsala 1974: Aslında yaşanmış bir hikâyeden alıntılar yapılmış olan bu eserde, Diaspora kavramına tabi olanlar için adeta bir yol haritası çizilmiştir.

102. İZMİR BALKAN GÖÇMENLERİ KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ, Geçmişten Günümüze Asimilasyon ve Zorunlu Göç’ü Anma Etkinlikleri 2009, Gaziemir Belediyesi Başkanlığı yayınları, İzmir 2009: İzmir’de gerçekleştirilen Asimilasyon ve Zorunlu Göç’ü Anma Etkinlikleri’nin bir kitap haline getirilmesine öncülük eden Gaziemir Belediyesi, bunu ağırlıklı olarak Balkanlardan İzmir göçmüş Türkler üzerine gerçekleştirmiştir.

103. JENKİNS, Everett; “*The Muslim Diaspora: A Comprehensive Chronology of The Spread of Islam in Asia, Africa, Europe and The Americas*”, Mc Farhan Press, North Carolina 1953: Türk değil fakat Müslüman Diasporası olarak değerlendirilen Diaspora bu eserde adeta İslam’ın farklı ülkelere yayılma hareketi olarak okuyucuya aktarılmıştır.

104. KAPLAN, Derya; “*Hollanda’dan Türkiye’ye Beyin Göçü*”, Bengü Yayınları, İstanbul 2013: Türkiye sadece dışarıya göç vermekle kalmayıp, ülkesine de göç almaya devam etmektedir. Yukarıda adı geçen eserde gelişmekte olan Türkiye’ye Hollanda’dan yapılan beyin göçünün analizi edilmiştir.

105. KAPLAN, Neşe; “*Göç Kimlik Çok Kültürlülük (Türk Sinemasında Almanya’ya Göç)*”, Der Yayınları, İstanbul 2018: Filmlerden esinlenerek göç, kimlik ve çok kültürlülük tartışmasını yapan yazar, gerçek ve kurgu (sinema) arasında bir ayrım yapmayı da ihmal etmemiştir.

- 106. KARAGÖZ**, Recep; Almanya: “*Yeni Yurt: Son Göçün Anatomisi:*” Fide Yayınları, İstanbul 2007: Bu eserde iş göçleri ele alınmıştır. İşçi olarak giden ve Almanya’da kalan, orayı yeni yurt haline getiren Türkleri anlatmıştır.
- 107. KARAKUŞ**, Mahmut; **KURUYAZICI**, Nilüfer; “*Gurbeti Vatan Edenler: Almanca Yazan Almanyalı Türkler*”, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2001: Onlar ne tam Türk ne de tam Alman olabildiler. Kendilerine has bir dil üretmiş Almanyalı Türklerden bahseden bu eser, Almanya’da entegre olma süreçlerini analiz etmiştir.
- 108. KARTAL DOYURAN**, Bilhan, “*Batı Avrupa da Türk Dış Göç sürecinin Güncel Boyutları*”, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Ankara 2006: Bu çalışmada Türk Diasporasının Batı Avrupa ülkelerine yaptığı etkiyi tartışılmaktadır.
- 109. KARTAL DOYURAN**, Bilhan; “*Türkische Migrantenkinder in Österreich*”, Anadolu Üniversitesi Basımevi, Eskişehir 1988: Eser Avusturya da dünyaya gelen ikinci kuşak Türk çocuklarını ele almaktadır. Bu çocukları psikolojik, eğitimsel ve sosyolojik açıdan sahada inceleyen yazar, elde ettiği verileri okuyucularıyla paylaşmaktadır.
- 110. KASTORYANO**, Riva; (çev: Ali Berktaş), “*Kimlik pazarlığı: Fransa ve Almanya’da Devlet ve Göçmen İlişkileri = La France l’Allemagne et Leurs Immigres: Negocier l’identite*”, İletişim Yayınları, İstanbul 2000: Almanya ve Fransa da yaşayan Türklerin entegrasyon sürecini ele alan eser, yaşanan kimlik sorunlarını da aktarmıştır.
- 111. KAYA**, Ayhan; **ŞAHİN**, Bahar; “*Kökler ve Yollar: Türkiye’de Göç Süreçleri*”, İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul 2007: Bu çalışma gerek iç göçü gerekse dış göçü sebep sonuç ilişkileri içerisinde ele almıştır.
- 112. KAYA**, Ayhan; İslam, “*Göç ve Entegrasyon: Güvenikleştirme Çağı*”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2016: İslam kökenli ülkelere gelen göçmenlerin Batı ülkelere yaptığı göçler hem göçmenlere hem de gidilen ülkelere büyük etkiler yapmıştır. Bu göçmenlerin gittikleri yerlere alışmaları daha zor olmuştur. Oysaki, işçi olarak gelen ve yerleşmeye karar veren bu göçmenler için düşünülen entegrasyon çözümüne ayak uyduracakları akıllarına bile gelmemiştir. Bu eser, tam olarak Müslüman göçmenlerin entegrasyon sürecinde yaşadıkları zorluklara eğilmiştir.

113. KAYA, İlhan; “*Müslüman Amerikalılar: Göç, Kimlik ve Entegrasyon*”, Dipnot Yayınları, Ankara 2007: Amerika’ya göç etmiş Türklerin yaşadıkları kimlik problemlerini ele alan yazar, bir örneklem üzerinden bunu gerçekleştirmiştir.

114. KEMİKSİZ, Neşe; UNAT-ABADAN, Neşe; “*Türk Dış Göçü 1960-1984: Yorumlu Bibliyografya*”, Ankara 1986: Bu eser dünyada Türk Dış Göçleri ile alakalı yazılmış bütün eserleri bir arada toplamaktadır.

115. KESKİN, Hakkı; (çev: Yüksel Pazarkaya); “*Türklerin Gölgesinde Almanya: Geleceğe Yönelik Uyum Politikası İçin Görüşler*”, Doğan Kitap, İstanbul 2011: Bu çalışmada 1960’lardan sonra Almanya ya gerçekleştirilen işçi göçü ve Almanya’da meydana gelen sosyal değişiklikler araştırılmıştır.

116. KING, Russel; “*Mass Migrations in Europe: The Legacy and The Future*”, Belhaven Press, TBMM, London 1993: Toplu Göç olgusuna değinen yazar, özellikle Avrupa’ya yapılan göçleri meşruluk açısından tartışmaktadır.

117. KONRAD ADENAUER-STIFTUNG; “*Göç ve Entegrasyon- Almanya ve Türkiye’de Azınlık- Çoğunluk İlişkileri*”, Almanya ve Türkiye’de Azınlık- Çoğunluk İlişkileri Çalıştayı, Ankara 2008: Sosyolojik veya ekonomik açıdan fazlasıyla incelenen göçmenler azınlık-çoğunluk ilişkileri açısından çok fazla tartışılmamıştır. Bu eserde ise Almanya ve Türkiye örneklerinden azınlık-çoğunluk ilişkileri analiz edilmiştir.

118. KORAL, Cüneyt; “*Umuda Yolculuk 24 ülkeye Vize Göçmenlik Rehberi*”, Anka Yayıncılık, Konya 2001: Yeni bir hayat umuduyla farklı ülkelere göç edenlerin hikayesi bu eserde toplanmıştır.

119. KOKRMAZ, Arif; “*Avrupa’da İslam ve Müslümanlar*”, Çizgi Kitabevi, Konya 2011: Avrupa’ya İslam unsurunu götüren göçmenler orada çeşitli zorluklar yaşamaktadır. Bu kitap ise zorlukları anlatmaya çalışmıştır.

120. KORKMAZ, Arif; “*Göç ve Din: (İsveç’teki Kulular Örneği)*”, Çizgi Kitabevi, Konya 2011: İsveç’te yaşayan Kulular üzerinde yapılan araştırma Batıda yaşayan Türklerin dini yaşantılarını ele almıştır.

121. KUBAN, Doğan; “*Bati’ya Goün Sanatsal Evreleri*”, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2017: Ağırlıklı olarak Türk Sinemasını ele alan yazar eserinde gon sinema üzerindeki etkilerini okuyucuya aktarmıştır.

122. KUDAR, Hasan; “*Tahtakuşlar’dan Paris’e*”, İletişim Yayınları, İstanbul 2001: Köy Enstitüsünün bir yesi olan Hasan Kudar bu kitabında kendi hayat hikayesini ele almaktadır. Yazarın Tahtakuşlar’dan Parise uzanan serüveni söz konusudur.

123. KULA, Onur Bilge; “*Almanya’daki Siyasi Partilerin Avrupa ve Gomen Politikalar*”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2000: Genel anlamda Almanya’ya go etmiş olanlarla alakalı etki ve sebepler tartışılmaktadır. Bu eserde ise siyasi partilerin gomenlerle alakalı politikaları mercek altına alınmıştır. Kitap saha araştırması sonucunda ortaya konulmuştur.

124. KULA, Onur Bilge; (ev: Aytekin Keskin); “*Almanya’da Türk Kültürü: Çok-Kültürlülük ve Kültürlerarası Eğitim*”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2012: Bir taraftan Alman kültürü diğer taraftan Türk kültürünün birbirine karışması sonucunda meydana gelen Türk-Alman kültürü bu eserde her yönüyle irdelenmiştir.

125. KURTULUŞ, Hatice ve **PURKİS**, Semra; “*Kuzey Kıbrıs’ta Türkiyeli Gomenler*”, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2014: Bu eserde Kıbrıs’a yapılan Türk goleri anlatılmıştır. Sebep sonuç ilişkisi içerisinde ilerleyen yazarlar ağırlıklı olarak Türklerin ekonomik ve sosyal durumları üzerinden analizler yapmışlardır.

126. KURTULUŞ, Berrak; “*Amerika Birleşik Devletleri’ne Türk Beyin Go*”, Alfa Yayıncılık, İstanbul 1999: İşçi goleri yanı sıra dünyada fazlasıyla golen bir go tipi de beyin godr. Adı geçen eserde Türkiye’den Amerika’ya yapılan eğitim-kariyer odaklı go incelenmiştir.

127. KURTULUŞ, Berrak; “*Amerika Birleşik Devletleri’ne Türk Go: Go Süreci ve zellikleri*”, Türk Dünyası Araştırma Vakfı, İstanbul 1999: Bu kitapta Amerika’ya yapılan işçi goleri, nedenleri ve sonuçları okuyuculara aktarılmıştır.

128. KUTLU, Erol; “*Uluslararası İşgücü Hareketi Teorisi erevesinde Türkiye AT’ye İşgücü Gonn Türkiye Ekonomisi zerine Etkilerinin Analizi*”, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir 1992: Bu çalışmada uluslararası işgücü gonn Türkiye ekonomisi üzerinde etkilerinin analizi edilmiştir.

129. KÜRESEL REKABET EDİLEBİLİRLİK BEYİN GÖÇÜ VE BEYİN KAZANIMI KONFERANSI SONUÇ KİTABI, İstanbul 2011: 2011 yılında gerçekleştirilen bu konferans beyin göçünün küresel rekabet üzerinde etkisi ele alınmıştır.

130. LAÇİNER, Sedat; “*Açık Kapı Politikasından Yabancı Düşmanlığına: İngiltere’de Irkçılık, Dış Göç ve Irk İlişkileri*”, Avrasya-Bir Vakfı Yayınları, Ankara 2001: Bir zamanlar davet teşvik edilen ve arzu edilen işçi göçü bugün bir yabancı düşmanlığına dönüşmüştür. Bu eser bu dönüşüm sürecini analiz etmiştir.

131. LEİKEN, Robert S; “*Europe’s Angry Muslims: The Revolt of The Second Generation*”, Oxford University yayınları, New York 2012: Robert Leiken tarafından kaleme alınan bu eser Avrupa’da yaşayan Müslüman düşmanlığı üzerinde durmaktadır.

132. LEMAN, Johan; “*The Dynamics of Emerging Ethnicities: Immigrant and Indigenous Ethnogenesis in Confrontation*”, TBMM, Peter Lang Press, Frankfurt 1998: TBMM kütüphanesinde bulunan bu eser genel anlamda göç ve etnik köken unsurlarını analiz etmeye yardımcı olacak bir eserdir.

133. LİEBKİND, Karmela; “*New Identities In Europe: Immigrant Ancestry and The Ethnic Identity of Youth*”, TBMM, Gower Publishing Company, England 1989: Bu eser gerçek (ana) kimlik ile göçmen kimliği arasında farkı ortaya koymaktadır.

134. MAKAL, Oğuz; “*Sinemada Yedinci Adam: Türk Sinemasında İç ve Dış Göç Olayı*”, Oğlak Yayıncılık, İzmir 1987: Sinema sektörüne konu olan iç ve dış göç olayı bu eserde bir hikâye içerisinde toplanarak yazılmıştır.

135. MARTİN, L. Philip; “*Bitmeyen Öykü: Batı Avrupa’ya Türk İşçi Göçü: Özellikle Federal Alman Cumhuriyeti’ne*”, Uluslararası Çalışma Bürosu Yayınları, Ankara 1991: Bu çalışma Batı Avrupa ülkesine yapılan ve kısmen hala yapılmakta olan Türk göçü üzerinde durmaktadır.

136. MAUCO, Georges; “*Les Etrangers en France: Leur Role Dans L’activite Economique*”, Libraire Armand Colin, Paris 1932: Yazar eserinde Fransa ekonomisi üzerinde göçmenlerin etkisini tartışmaya açmıştır.

137. MİLLER, J.Mark; CASTLES, Stephen; (çev: Bülent Uğur Bal ve İbrahim Akbulut); “*Göçler çağı : Modern Dünyada Uluslararası Göç Hareketleri*”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2008: Küreselleşme süreci ile birlikte kaçınılmaz hale gelen uluslararası göçü ele alan bu kitap olaya evrensel bir bakış açısı sergilemektedir.

138. MORTAN, Kenan; SARFAİ, Monelle; “*Vatan Olan Gurbet: Almanya'ya İşçi Göçünün 50. Yılı*”, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2011: Türkler Almanya'ya yerleşmeye karar verdikten sonra ne gibi zorluklarla karşılaşmışlardır? Bu çalışmada Almanya'ya göç eden Türklerin yaşam tarzı anlatılmaktadır.

139. MUTLUER, Mustafa; “*Uluslararası Göçler ve Türkiye: Kuramsal ve Ampirik Bir Alan Araştırması Denizli/Tavas*”, Çantay Kitabevi, İstanbul 2003: Denizli ilinden yapılan göçler bir alan araştırması ile incelenmiştir.

140. NAS, Fethi; “*Ortadoğu'da Göç Dinamikleri*”, Gece Kitaplığı, Ankara 2017: Mardin'den Beyrut'a göç hareketinin ne zaman başladığına dair kesin bir bilgi yoktur fakat günümüzde Lübnan'da 20 binin üzerinde Mardin kökenli Türkiye yurttaşının yaşadığı tahmin edilmektedir. Bu çalışmada, özellikle Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta yaşayan Mardin kökenli Arapların göç anlatıları ve Lübnan'daki yaşam koşulları ele alınmıştır.

141. NASIROVA, Guli; “*İşgücü Göçü ve İktisadi Büyüme İlişkisi*”, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2016: Bu çalışma ile işgücü göçünün göçmen gönderen ülke ekonomisi üzerindeki etkisi ele alınmıştır. Temel göç teorilerinin ve günümüz dünyasında yaşanan ana göç akımlarının araştırıldığı bu çalışmada göçün, göçmen veren ülke ekonomisi üzerindeki etkisi "3R" teorisi çerçevesinde incelenmiştir.

142. NOVOTN'Y, Vit; “*Opening The Door? : Immigration And Integration In The European Union*”, TBMM, Center for European Studies Yayınları, Brüksel 2012: Bu çalışma AB ve üye devletlerdeki uzmanlara, politikacılara ve diğer paydaşlara göç ve entegrasyon politikalarının ayarlanması konusunda yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

143. NUNNİG, Ursula Boos; GRUBE, Renate; REİCH, Hans; “*Die Türkische Migration in Deutschsprachigen Büchern 1961-1984: Eine Annotierte Bibliographie*”, TBMM, Leske und Budrich, Opladen 1990: Alman Kitaplarında Türk Göçünün anlatıldığı bu eserde 1961-1984 yılları arası esas alınmaktadır.

144. ÖĞUZKAN, Turhan; “*Yurt Dışında Çalışan Doktorali Türkler: Türkiye’den Başka Ülkelere Yüksek Seviyede Eleman Göçü Üzerinde Bir Araştırma*”, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Yayınları, Ankara 1971: Bu çalışmada Türkiye’den diğer ülkelere doğru çok sayıda doktorali göçün verildiği ve bu kişilerin çalışma hayatlarının yurt dışında nasıl şekillendiği anlatılmaktadır.

145. ÖZBEN, Mustafa Ersin; “*8- 11 Aralık 2005 uluslararası göç sempozyumu bildiriler = 8-11 December 2005 International Migration Symposium Communiqué [Uluslararası Göç Sempozyumu]*”, Zeytinburnu Belediye Başkanlığı Yayınları, İstanbul 2006: Bildirilerden oluşturulmuş bir eser olan bu çalışma uluslararası göç ve göçmenlik gibi başlıklardan oluşmaktadır.

146. ÖZDEMİR, Cem; “*Ben Almanyalıyım (Alman Parlamentosunda ilk Türk Asıllı Milletvekili)*”, İletişim Yayınları, İstanbul 1999: Bu eserde Türk kökenli Alman Yeşiller milletvekili Cem Özdemir’in kendi hayat hikâyesinden yola çıkarak iki kültürün kaynaşma sürecini, vatandaşlık hakkının kazanılması yolundaki çabalarını ve mücadelesi anlatılmaktadır.

147. ÖZER, Y.Yeşim; “*Türkiye ve Fransa Örnekleriyle Uluslararası Göç ve Yabancı Düşmanlığı*”, Derin Yayıncılık, İstanbul 2015: Bu çalışmada Türkiye’nin Suriyeli göçüyle birlikte yeni göç deneyimini anlamak, anlatmak, devlet, toplum ve kamu yönetimi açısından ne anlama geldiğini tartışmaya açmaktadır. Çalışma Türkiye’nin Suriyeli göçmenlere hangi hakları sağlığı, Türk toplumu gelen göçmenler hakkında ne düşündüğü, Türkiye’de toplumsal huzur açısından potansiyel tehlikelerin varlığı, mevcut göç politikaların eksikleri, küresel göç hareketlerinin devlete yeni görev ve sorumlulukları, yabancı düşmanlığını engellemek için nasıl bir göç politikası geliştirildiği ve en önemlisi Türkiye’nin Fransa gibi göç deneyimi eskiye dayanan bir ülkenin uygulamalarından nasıl faydalanabileceği üzerinde durmaktadır.

148. ÖZER, Hasan; “*Zonguldak’tan Almanya’ya Göç Hikayeleri*”, Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları, Zonguldak 2017: Zonguldak’tan Almanya’ya Göç Hikâyeleri başlığıyla kitaplaşan bu çalışma bölge insanının yaşadığı şehirden yola çıkarak Almanya’ya yerleşme serüvenini ele almaktadır.

149. ÖZGÖKER, Uğur; **DOĞAN**, Gözde; “*Uluslararası Göç ve Mülteci Krizi*”, Der Yayınları, İstanbul 2019: Bu çalışma ile mültecilerin dünya çapında zorlu yaşam şartlarına karşı uluslararası duyarlılığın artmasına dikkat çekilmeye çalışılmıştır.

150. ÖZKAN, Işıl; “*Göç, İltica ve Sığınma Hukuku*”, Seçkin Yayınevi, Ankara 2018: Göç ve ilticalarla birlikte sığınmacıların sayısı arttıkça gelişmiş Batı ülkelerinde

popülist eğilimlerin arttığı ve aşırı sağcı yönetimlerin iş başına geldiği gözlemlenmektedir. Eser geniş bir perspektifle mevcut durumun analizini ileriye dönük tahminler üzerinden dile getirmektedir.

151. ÖZTÜRK, Ali Osman; “*Almanya Türküleri: Türk Göçmen Edebiyatının Sözlü / Öncü Kolu. / Ankara:*” Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2001: Bu eserde Almanya’da yaşayan Türklerin yaşadıkları sorunları dile getirme araçlarından birisinin de türküler olduğu ifade edilmektedir.

152. PEKÖZ, Mustafa; “*Avrupa Birliği'nde Göçmenler Almanya'da Türkler Kürtler*”, Gün Yayıncılık, İstanbul 2002: Bu çalışmada Türkiye’de 'Almanca', Almanya'da 'misafir' olarak algılanan Türklerin sadece para kazanıp dönmek amacıyla gitmiş olsalar da dönmek konusunda da sıkıntılarının olduğu ifade edilmektedir.

153. PUSCH, Barbara; **SPLITT**, Julai; “*Türk-Alman Göç Araştırmalarının 50 yılı Prof. Dr. Nermin Abadan-Unat’tan Otobiyografik Bir Değerlendirme*”, Orient-Institut Yayınları, İstanbul 2015: Bu çalışma 1960 yılında henüz başlamakta olan Türk-Alman göçüne değinmekte ve Nermin Abadan Unat ile yapılmış söyleşilerden oluşmuştur. Almanya’ya göç ile giden Türklerin ne gibi sorunlar yaşadıkları ve yaşanan sorunların tarihi arka planına yer verilmiştir.

154. RİCHTER, Michael; **ÇOMAK Ö.**; “*Mutlu Geldiler ve Kaldılar: Almanya Türkleri'nin Yaşam Öyküleri*”, İstanbul Bilgi Üniversitesi yayınları, İstanbul 2005: Kitapta işçi, öğrenci, tüccar ve zanaatkârdan oluşan onbir yaşam öyküsüne yer verilirken kişilerin gelenek ve göreneklerini, yabancı bir ülkede geçen yılları, sessizce verdikleri mücadeleleri, yeni bir topluma alışma süreçleri ve hayalleri anlatılmaktadır.

155. RİTTERSBERGER Helga; Rethinking “*Global Migration: Practices, Policies And Discourses In The European Neighbourhood*”, O.D.T.Ü. Karadeniz ve Orta Asya Ülkeleri Araştırma Merkezi, Ankara 2009: Küresel Göçü Yeniden Düşünmek: Avrupa Mahallesinde Uygulamalar, Politikalar ve Söylemler adlı bu çalışmada Eski Sovyetler, Avrupa Birliği, Orta Doğu'da göç ve göçmenlik, ve göç politikaları incelenmiştir.

156. SAĞLAM, İsmail; “*Batı Avrupa’da Yaşayan Türklere Göre Din Görevlileri ve Cami Etkinlikleri Yeterliliği*”, Emin Yayınları, Bursa 2011: Bu çalışmada Avrupa’da yaşayan Türklerin din görevlileri ve cami etkinlikleri hakkındaki görüşlerine yer verilmiştir.

157. SAKMAN, Tolga; “*Türk Diasporasının Avrupa Siyasal Sistemine Katılımı (Almanya, Hollanda, Belçika)*”, Çizgi Yayınevi, Konya 2015: Çalışmada temel olarak Almanya, Hollanda ve Belçika'daki Türk diasporasının siyasal katılım imkânlarını incelenmiştir.

158. SEVİMLİ, İbrahim; “*Uzun Bir Göç Öyküsü: Halk, Göçmen, Azınlık ya da Ulus Olmak*”, Belge Yayınları, İstanbul 1993: Bu eserde azınlıklar ve göçmenlerle ilgili sorunlarının çözümü için uygulanabilir politikalar oluşturmanın gerekliliği üzerinde durulmaktadır.

159. SEZGİN, Osman; “*Üçüncü Neslin Eğitimi, Yurtdışından Kesin Dönüş Yapan İkinci Nesil Göçmen İşçi Çocuklarının Sosyo-Psikoloji Açısından Eğitim Programlarına Ait Bazı Problemler ve Çözüm Yolları*”, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1991: Bu çalışmada yurtdışından kesin dönüş yapan ikinci nesil göçmen işçi çocuklarının sosyo-psikolojik açıdan eğitim programlarına ait bazı problemleri ve bu problemlerin çözüm yollarının neler olduğuna değinilmiştir.

160. SEZGİNER, Esin; **TÜZÜN**, Ozan; “*Göçle Gelen Yaşam Göçle Giden Kültür*”, TMMOB Mimarlık Odası Adana Şubesi, Adana 1996: Bu eserde kültürün göç sonrası yeni bir alanda yeni ve farklı kültürlerle karşılaşması sonrasında yaşayışlardan kaynaklı olarak nasıl unutulup, yok olmaya yüz tuttuğu ele alınmaktadır.

161. SİNANOĞLU, Oktay; “*Göçmen Hamamı: Ülkelerin, Devletlerin Yok Edilmesi ve Adım Adım Dünya Hakimiyetine 1935-2015*”, Bilim+Gönül Yayınları, İstanbul 2012: Bu çalışmada dünya nüfusunun azaltılması, tek bir dünya hâkimiyeti, tek bir dil (köle dili) ve tek bir sahte dinî düzen kurulmak istenmesi, basın-yayın egemenliğini insanların gerçekleri görmesini engellediği üzerinde durulmaktadır.

162. ŞAKAR, Ahmet; “*Gurbet Girdabı: Almanya'ya Göç Eden Bir Türk'ün Hatıra Defteri*”, Hükümdar yayınları, İstanbul 2018: Bu eserde Almanya'ya göç etmiş bir Türkün hatıraları yer almaktadır.

163. ŞAHİN, Birsen; “*Almanya'daki Türkler (Misafir İşçilikten Ulusötesi Bağlarını Oluşumuna Geçiş Süreci)*”, Phoenix Yayınları, Ankara 2010: Bu eser Almanya'daki Türklerin misafir işçi konumundan ulus ötesi bağların oluşumuna geçiş süreci hakkındaki görüşlerine yer verilmektedir.

164. ŞAHİN, Turhan; “*Yurt Dışına İşgücü Göçü ve Parçalanmış Aile*”, Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı, Ankara 1996: Misafir işçiden azınlık grubuna geçen Türklerin en yoğun olarak yaşadıkları Batı Avrupa ülkesi olan Federal Almanya’da aile yapılarının ve yaşadıkları sorunlar ele alınmıştır.

165. ŞEN, Faruk; “*Federal Almanya’da Yaşayan Türk Göçmenlerinin Uyum Sürecince Karşılaştıkları Sorunlar*”, Faruk Şen, Geneva Yayıncılık International Labour Organisation, Ankara 1990: Bu çalışma Federal Almanya’da yaşayan göçmen Türklerin uyum sürecinde ne tür zorluklar ve sıkıntılar yaşadıklarını analiz etmektedir.

166. ŞEN, Faruk; KORAY, Sedef; “*Türkiye’den Avrupa Topluluğu’na Göç Hareketleri*”, Türkiye Araştırmalar Merkezi, Köln 1993: Bu eserde Türkiye’den yurtdışına göçün nedenleri, Türk göçünün ve göçmenlerin yapısı, göçün ulusal düzeyde etkileri ve sonuçları, Türkiye ve Avrupa arasında göç konusunda işbirliğini geliştirme ve Avrupa’da Türklerin gelecekleri hakkındaki görüşler ele alınmıştır.

167. ŞEN, Faruk; “*50. yılında Göç ve Kültür*”, Turizm Bakanlığı, Ankara 2011: Bu çalışmada Avrupa’ya göçün 50. yılında göçmenlerin durumları ele alınmıştır.

168. ŞEN, Faruk; “*Şen Olasın Almanya*”, Kaynak Yayınevi, Ankara 2017: Bu çalışma ile yazar Almanya ve Türkiye’ye dair birikimlerini paylaşmıştır.

169. SÖNMEZ, Pelin; “*Avrupa Birliği’nde Yeni Dönem Postkolonyal İlişkiler ve Göç Politikaları Diyaloğu*”, Avrupa Birliği Bakanlığı, Ankara 2015: Bu eserde, Avrupa Birliği göç politikaları ele alınmaktadır.

170. TAŞ, Mehmet; “*Avrupa’da Irkçılık, Göçmenler ve Aşırı Sağ Partiler*”, İmge Yayınları, İstanbul 1999: Avrupa’da son dönemlerde sağ partilerin göçmen karşıtlığını ve ırkçılığı ele alan bir çalışmadır.

171. TAŞDELEN, Musa ve diğerleri; “*Avrupa’da yeni Kuşak Türk Gençliği: Kimlik ve Uyum Sorunları*”, Sakarya Üniversitesi yayınları, Sakarya 2000: Bu eserde yeni kuşak avrupa’da yaşayan Türk gençliğinin kimlik oluşturma, aidiyet duyma ve uyum sağlamaya çalışmaları ele alınmıştır.

172. TAŞTAN, Vahap; “*Değişim Sürecinde Kimlik ve Din: Kayseri'den Yurtdışına İşçi Göçü Olayının Kültürel Boyutu*”, TBMM, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayını, Kayseri 1996: Bu eserde dinin değişim sürecinde çok etkili olduğu üzerinde durulmaktadır. Daha özeldir Kayseri ilinden yurtdışına işçi olarak gidişin kültürel boyutları ele alınmıştır.

173. TEBER, Serol; “*Göçmenlik Yaşantısı ve Kişilik Değişimi*”, Ortadoğu Verlag, Oberhausen/Almanya 1993: Eser, göçmenlik yaşantısı, öncelikle insan yaşamının tarihsel, kültürel ve insanlar arası ilişkiler bütünlüğünde kopmalar sürecini içermektedir.

174. TEBER, Serol; “*İşçi göçü ve Davranış Bozuklukları*, Konuk Yayınları, İstanbul 1980: Bu eserde işçi göçünün neticesinde göçmenlerde ortaya çıkan davranış bozuklukları incelenmiştir.

175. TEKELİ, İlhan; “*Göç ve Ötesi*”, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2008: İnsanın yer ile ilişkisi böyle bir güzergâh üzerinden düşünüldüğünde, yer değiştiren insan, göç eden insan olmaktan çıkarak, dünyadaki güzergahını gerçekleştiren bir insana dönüştürür. Bu durumda insanların yerlerinden çok güzergahlarından, güzergâh kalıplarından söz etmek gerekmektedir. Güzergahları zamanda ve mekânda kesişen insanlar bir yerleşme ve topluluk oluşturacaklar, bu toplulukta sorumluluk yüklenecekler, yaşamlarına anlam kazandırabileceklerdir. Eser genel itibarıyla bu tema üzerinde durmaktadır.

176. TEZCAN, Mahmut; “*Dış Göç ve Eğitim*”, Anı Yayıncılık, Ankara 2000: Yurt dışına göç olgusu sadece işçilere has bir durum değildir. Ayrıca yüksek düzeyde eğitim görmüş insan gücünün ülkeler arasındaki hareketi olarak ifade edilebilen "Beyin Göçü" de bulunmaktadır. Onların da işçilerden farklı olarak çeşitli sorunları vardır. Bu çalışmada bu sorunlara yer verilmiştir.

177. TOKSÖZ, Gülay; “*Uluslararası Emek Göçü*”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2006: Bu eserde yazar küreselleşme ile göç arasındaki ilişkiyi işlemiştir.

178. TUFAN, Beril; YILDIZ, Süleyman; “*Geri Dönüş Sürecinde İkinci Kuşak: Almanya'dan Dönen Öğrencilerin Benlik Saygıları ve Ruhsal Belirtileri*”, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, TBMM, Ankara 1993: Bu eser Almanya'dan dönen ikinci kuşak gençlerin ruhsal durumlarını konu edinmektedir.

179. TUFAN, Beril; “*Göçmen İşçilerde İş Kazaları: Almanya’da İş Kazası Geçirmiş Türkiye’ye Dönen İşçilerin Sosyal Psikolojik Özellikleri*”, TBMM, Ankara 1994: Bu eser Almanya’da iş kazası geçirmiş göçmenlerin Türkiye’ye döndüklerinde sosyal psikolojik durumlarını analiz etmektedir.

180. TUNA, Muammer; “*Türkiye ve Yeni Uluslararası Göçler*”, Sentez Yayıncılık, Bursa 2014: Yeni Uluslararası Göçler Çalıştayında sunulan bildirilerden oluşan bu çalışma Türkiye’ye daha çok Batı ve Kuzey Avrupa ülkelerinde gerçekleştirilen göçler üzerinde durmaktadır.

181. TUNA, Orhan; “*Türkiye’den Almanya’ya İşgücü Akımı ve Meseleleri*”, İ.Ü. İktisat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1966: Bu eserde Tuna Almanya ve Türkiye’nin emek, arz ve talebi bakımından analizini yapmıştır.

182. TÜRK DANIŞ TEŞKİLATI; “*Belçika’da Göçün 30’uncu Yılı: Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinden Beklentilerimiz*”, Türk Danış Teşkilatı Yayınları, Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları, TBMM, Eskişehir 1991: Bu eserde Belçika’ya göç etmiş Türklerin siyasi ve sosyal statülerine yer verilmiş ve buradan hareketle de Türkiye Cumhuriyeti hükümetinden beklentileri dile getirilmiştir.

183. TÜRK İSLAM BİRLİĞİ; “*Batı Avrupa Türkleri: Göçün 35. Yılında = 35. Jahr Der Einwanderung*”, TBMM, Köln 1997: Bu eserde 35.yılında Batı Avrupa Türkleri göçleri ele alınmaktadır.

184. UNAT ABADAN, Nermin; “*Bitmeyen Göç, Konuk İşçilikten Ulus-Ötesi Yurttaşlığa*”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2017: Prof. Dr. Nermin Abadan-Unat bu çalışmasında, demografik hareketlerin tarihçesini, bunun Türk toplum yapısında yarattığı değişimleri ve uluslararası alanda oynadığı rolü irdelemektedir. Yapıtında bu değişimlerin sonucunda ortaya çıkan kuşaklararası farklılıkları ve ulus-devletin yeni işlevlerini inceleyen Abadan-Unat, küreselleşme çarkına giren yeni Türk göçmenlerin, göçmen veren ve alan birçok ülke vatandaşı gibi farklı bir yurttaşlık bilincine ulaştığını saptarken; "ikili", "üçlü" ve "çoklu" kimliklerin çifte vatandaşlık statüsünü de aşarak yeni bir kimliğe sahip, yeni tip insanı yarattığını belirtmektedir.

185. UNAT ABADAN, Nermin; “*Göç ve Gelişme: Uluslararası İşgücü Göçünün Boğazlıyan İlçesi Üzerindeki Etkilerine İlişkin Bir Araştırma*”, Gelişmekte Olan Ülkelerde Sosyal Bilim Araştırmaları Enstitüsü Yayınları, Ankara 1976: Bu çalışma ile uluslararası işgücü göçünün göç alan Boğazlıyan’a etkileri ele alınmıştır.

186. USLU, Didem; “*Geçip Gitti Göçmen Kuşlar*”, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1997: Bu eser bir öykü olup, yakın tarihlerde yaşanmış savaşları, bu savaşların açtığı yaraları göç olgusu üzerinden aktarmaktadır.

187. USLU, Salim; CASSINA, Giacomina; “*Türkiye'den Avrupa'ya Göç = Turkish Migration to Europe*”, HAK-İŞ Yayınları, Ankara 1999: Bu çalışma Türkiye'den Avrupa'ya göçleri, nedenleri ve sonuçlarını ele almaktadır.

188. ÜNALAN, Turgay; “*Nüfus ve Kalkınma Göstergeleri, Ulusal ve Uluslararası Uygulamalar*”, Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları, Ankara 2003: Türkiye Bilimler Akademisi ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) Nüfus ve Kalkınma Stratejileri Alt Programı kapsamında gerçekleştirilen bu çalışmada, nüfus ve kalkınma alanında kullanılan uluslararası göstergeler ele alınmış, ve göstergelere ilişkin Türkiye'deki uygulamalar gözden geçirilmiştir.

189. ÜNVER, O. Can; “*Alman Kışı: Neo-Liberal Çağın Almanya'sında Irkçılığın Hedefindeki Göçmenler*”, Nika Yayınevi, Ankara 2015: Bu çalışma Almanya'da ve diğer Avrupa ülkelerinde yükselişe geçen ırkçılığın temelleri üzerinde durmaktadır.

190. UYSAL, Hasan; “*İsveç'te Biz*”, Boyut Yayınlar, İstanbul 1988: Bu eserde Türklerin İsveç'te, sinema, dış politika, siyaset, demokrasi gibi farklı alanlarda görünür olamaya çalışmaları, sosyal düzenlerinin nasıl olduğunu incelemektedir.

191. VAMIK, D. Volkan; “*Göçmenler ve Mülteciler, Travma, Sürekli Yas, Önyargı ve Sınır Psikolojisi*”, Pusula Yayıncılık, Ankara 2017: Kendisi de bir göçmen olan Volkan, bu eseriyle kendi psikanalist deneyimlerini aktarmaktadır. Bu çalışma böylelikle yurtlarını geride bırakan ya da bırakmak zorunda kalan göçmen ve mülteci aileler, yetişkinler, ergenler ve çocukların yas deneyimlerinin ve yaşadıkları travmaları ve gelecek nesillere etkileri üzerine durmaktadır.

192. VARLIER, Oktay; “*Yabancı Ülkelere İşçi Göçünün Yapısal Nedenleri ve Etkileri Üzerine*”, Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara 1975: Bu eser Avrupa ülkelerine yapılan göçlerin yapısal nedenlerinin neler olduğu ve bunların göçmenlere olan etkileri ele almıştır.

193. VASSAF, Gündüz; (çev. Aslı Falay Çalkıvık); “*Sınırların Ötesinden Daha Sesimizi Duyurmadık : Avrupa'da Türk İşçi Çocukları : Öteki'nin Araştırılması : Göç Araştırmalarının İdeolojisi Ve Eleştirisi*”, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul

2002: Vassaf bu kitapta Avrupa'da yaşayan Türk işçi çocuklarına 'kayıp kuşak' gözüyle bakıldığını, ancak bir Türk İşçi çocuğu bu söyleme tepki göstererek 'kayıp falan olmadıklarını' ancak 'seslerini de duyurmadıklarını' söylediğini ifade eder.

194. YANIK, Celalettin; “*Dünyada ve Türkiye’de Çok Kültürlülük*”, Sentez Yayınları, Bursa 2013: Bu eser çokkültürlülüğün toplumsal bir gerçeklik ve siyasi bir proje odaklı ele almaktadır.

195. YALÇIN, Cemal; “*Göç Sosyolojisi*”, Anı Yayıncılık, Ankara 2004:

196. YEĞENOĞLU, Meyda; *Avrupa’da İslam, Göçmenlik ve Konukseverlik*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2016: Avrupa'da İslâm, Göçmenlik ve Konukseverlik isimli bu çalışma, Avrupa'da bir sorun olarak görülen göçü teorik bir boyutta ele almaktadır. Avrupa değerleri ve göçmen kabulü gibi sorunsalları inceleyen kitap, meseleye dair yapı sökümcü bir yaklaşım benimsemektedir.

197. YENİCE ERDEM, Gülcan; *Ayrılık Olmasaydı: Mübadele ve Göç Öyküleri*, İzmir 2018: Bu eserde mübadele süresince yaşananlar göç öyküsü olarak ele alınmış ve ayrılık, hasret gibi duyguların yoğunlaştığı göç hikayeleri aktarılmaktadır.

198. YILDIRIM, Şahin; “*50 Jaar Turken in Nederland 1964-2014: 50 Jaar 50 Verhalende Turkse Arbeidsmigratie in 50 Verhalen van Turkse Gastarbeiders en Nederlanders*”, Türk Museum Nederland Yayınları, Lahey 2014: Bu çalışma yarım asır önce ilk Türk misafir işçi olarak Şahin Yıldırım'ın Hollanda'ya gelişini, anılarını ve ev sahiplerinin anılarını aktarıyor. 50 yıl - 50 öykü.

199. YILMAZ ATEŞ, Fatma; “*Avrupa Kapı Duvar: Göç Yaklaşımında Söylem-Eylem Tutarsızlığı*”, Uşak Yayınları, Ankara 2016: Bu eserde Avrupa'nın uluslararası göç dalgasına “çıkartıları” doğrultusunda yaklaştığı belirtilmektedir.

200. YILMAZ, Fatma; “*Avrupa’da Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığı*”, Uşak Yayınları, Ankara 2008: Bu kitapta entegrasyonun temeline hak ve özgürlükleri koyan AB'nin Avrupada yükselen aşırı sağ partilerle birlikte artış gösteren milliyetçi söylemler, ırkçılık ve yabancı düşmanlığından dolayı bu hususta yetersiz kalışı ele alınmaktadır.

201. YOLCU, Mehmet Ali; “*Diaspora ve Kimlik*”, Kömen Yayınları, Konya 2015: Diaspora ve kültürel kimlik ilişkisinin ele alan çalışma diaspora kuramlarının yanı sıra etnik ve kültürel kimlik, etnik folklor ve sözlü tarih konularını da içermektedir.

202. YÖNLÜ, Kübra Yücel; “*Göç Sosyolojisi: Batı Eksenli Dünya Düzeni ve Türkiye’ye Gelen Dış Göç Dinamiği*”, Doğu Kitabevi, İstanbul 2018: Bu eserde XIX. yüzyıl sonundan itibaren Kafkasya, Balkanlar ve Ortadoğu’da Batı’nın Müslüman ve Türk kökenli halklara yönelik benimsediği politikalar Anadolu’ya nasıl bir göç dalgası oluşturduğu analiz edilmektedir.

203. TBMM KÜTÜPHANESİ; “*Yurtdışı Göç Hareketleri ve Vatandaş Sorunları*”, Ankara 1973: Bu eserde çeşitli sebeplerden dolayı yurt dışına yapılan göç hareketleri, göç süreci ve sonrasında yaşanan sorunların neler olduğu, vatandaşların ne gibi problemlerle karşılaştıkları ve bu sorunların çözümlerine yer verilmiştir.

204. YÜCEL, Kübra; “*Yeni Türkiye ve Dış Göçler (Türkiye Cumhuriyeti ve Gelen Dış Göç Dinamiği)*”, Doğu Kitabevi, İstanbul 2010: Bu çalışma Cumhuriyet sonrası Türkiye’ye yapılan göçleri ele almaktadır.

RAPORLAR

HAZIRLAYANLAR

Murad AGHAYEV

Murad KHASHIMOV

Olzhas NARYBETOV

Murad ISMAYILBAYLI

1. **T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ,** “2013 Türkiye Göç Raporu”, T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Yayınları, Ağustos 2015- Bu rapor Göç Politika ve Projeler Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır. Raporda Türkiye’ye Giriş ve Çıkış, İkamet İzni, Düzensiz Göç, İnsan Ticareti ile Mücadele başlıkları altında önemli konular tespit edilerek incelenmiştir. Rapor 90 sayfadan oluşmaktadır.

2. **T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ,** “2014 Türkiye Göç Raporu”, T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Yayınları, Mart 2016-Bu rapor Göç Politika ve Projeler Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır. Raporda Türkiye’ye Giriş ve Çıkış, İkamet İzni, Düzensiz Göç, İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma, Sınır Dışı Etme, Uluslararası Koruma başlıkları altında önemli konular tespit edilerek incelenmiştir. Rapor 88 sayfadan oluşmaktadır.

3. **T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ,** “2015 Türkiye Göç Raporu”, T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Yayınları, Nisan 2016. Bu rapor Göç Politika ve Projeler Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır. Raporda Yabancılar, Uluslararası Koruma, İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma, Yabancılar İletişim Merkezi bölüm başlıkları altında önemli konular çalışılmış, tablo ve veriler eşliğinde önemli bilgiler verilmiştir. “2015 Türkiye Göç Raporu” 112 sayfadan oluşmaktadır.

4. **T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ,** “2016 Türkiye Göç Raporu”, T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Yayınları, Nisan 2017-Bu rapor Göç Politika ve Projeler Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır. Raporda Yabancılar, Uluslararası Koruma, İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma ve Uyum başlıkları altında önemli konular çalışılmış, tablo ve grafikler eşliğinde mühim bilgiler verilmiştir. “2016 Türkiye Göç Raporu” 102 sayfadan oluşmaktadır.

5. **T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**, “2017 Türkiye Göç Raporu”, T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Yayınları, 2017- Bu rapor Göç Politika ve Projeler Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır. Raporda Yabancılar, Uluslararası Koruma, İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma, Uyum bölüm başlıkları altında önemli konular çalışılmış tablo ve grafiklerin eşliğinde önemli bilgiler verilmiştir. “2017 Türkiye Göç Raporu” 112 sayfadan oluşmaktadır.

6. **T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**, “2017 Yılı İdare Faaliyet Raporu”, T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Yayınları, Nisan 2018-Strateji Geliştirme İdaresi Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır. Raporda Genel Bilgiler, Amaç ve Hedefler, Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler, Kurumsal Kapasitenin Değerlendirilmesi, Öneri ve Tedbirler bölümü başlıklı konular hakkında tablo ve grafiklerin yardımıyla bilgiler sunulmuştur. “2017 Yılı İdare Faaliyet Raporu” 152 sayfadan oluşmaktadır.

7. **TÜRK KIZILAYI GÖÇ VE MÜLTECİ HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ**, “2017 Göç İstatistik Raporu”, Ocak-Şubat 2017- Bu rapor Türk Kızılayı Göç ve Mülteci Hizmetleri Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Raporda Tanımlar, Türkiye’ye Giriş-Çıkış Yapan Yabancılar, İkamet İzinleri, Düzensiz Göç, Sınır Dışı Etme, Gönüllü Geri Dönüşler bölümü başlıkları altında önemli konular incelenmiştir. “2017 Göç İstatistik Raporu” 21 sayfadan oluşmaktadır

8. **TÜRK KIZILAYI GÖÇ VE MÜLTECİ HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ**, “2017 Göç İstatistik Raporu”, Mayıs 2017-Bu rapor Türk Kızılayı Göç ve Mülteci Hizmetleri Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Raporda Tanımlar, Türkiye’ye Giriş-Çıkış Yapan Yabancılar, İkamet İzinleri, Düzensiz Göç, Sınır Dışı Etme, Gönüllü Geri Dönüşler başlıklı bölümler içerisinde önemli konular incelenmiştir. “2017 Göç İstatistik Raporu” 21 sayfadan oluşmaktadır.

9. **TÜRK KIZILAYI GÖÇ VE MÜLTECİ HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ**, “2017 Göç İstatistik Raporu”, Temmuz 2017- Bu rapor Türk Kızılayı Göç ve Mülteci Hizmetleri Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Raporda Tanımlar, Türkiye’ye Giriş-Çıkış Yapan Yabancılar, İkamet İzinleri, Düzensiz Göç, Sınır Dışı Etme, Gönüllü Geri Dönüşler, bölüm başlıkları altında önemli konular incelenmiştir. “2017 Göç İstatistik Raporu” 21 sayfadan oluşmaktadır.

10. **TÜRK KIZILAYI GÖÇ VE MÜLTECİ HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ**, “2017 Göç İstatistik Raporu”, Kasım 2017- Bu rapor Türk Kızılayı Göç ve Mülteci Hizmetleri Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Raporda Tanımlar, Türkiye’ye Giriş-

Çıkış Yapan Yabancılar, İkamet İzinleri, Düzensiz Göç, Sınır Dışı Etme, Gönüllü Geri Dönüşler Bölüm başlıkları altında önemli konular incelenmiştir. “2017 Göç İstatistik Raporu” 21 sayfadan oluşmaktadır.

11. **BİLGE ADAMLAR STRATEJİ ARAŞTIRMALAR MERKEZİ (BİLGESAM)**, “*Yasa Dışı Göç ve Türkiye*”, BİLGESAM Yayınları, Rapor No:42, İstanbul, 2012-Emine AKÇADAĞ tarafından hazırlanmıştır. Raporunda Değişen Güvenlik Anlayışı, Yasadışı Göç Kavramı, Avrupa ve Göç Algısı, Yasa Dışı Göç ve Türkiye, Yasa Dışı Göçle Mücadeleye Öneriler, başlıkları altında bilgiler serdedilmiştir. “Yasa Dışı Göç ve Türkiye” raporu 64 sayfadan oluşmaktadır.

12. **2015 TÜRKİYE GÖÇ RAPORU, GÖÇ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ (THE JOURNAL OF MİRATION, №:3, Aralık-Haziran 2016-** Bu Raporunda Düzensiz Göç, Düzensiz Göçmen, Geçici Barınma Merkezi, Geçici Korunma, Geri Gönderme Merkezi, Göç, Göçmen Kaçakçısı, İdari Gözetim, İdari Gözetim Kararı, İkamet İzni vb. konular yer almaktadır. “2015 Türkiye Göç Raporu” 58 sayfadan oluşmaktadır.

13. **TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ, İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU, MÜLTECİ HAKLARI ALT KOMİSYONU**, “*Göç ve Uyum Raporu*”, 26. Dönem, 3. Yasama Yılı, Mart 2018-Rapora göre, Uluslararası Korum, Geçici Korum ve Suriyeli Sığınmacılar adlı başlıklarda toplanan veriler ihtiva edilmiştir. “Göç ve Uyum Raporu” 299 sayfadan oluşmaktadır.

14. **T.C. KALKINMA BAKANLIĞI**, “*Göç-Özel İhtisas Komisyonu Raporu*”, Ankara, 2014-Raporunda Türkiye’deki göç eğilimleri ve bunun etkilerinden bahsetmektedir. “Göç-Özel İhtisas Komisyonu Raporu” 77 sayfadan oluşmaktadır.

15. **AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ, TURİZM FAKÜLTESİ**, “*Ortadoğu’dan Göçün Türkiye Üzerinde Etkileri Raporu*”-Raporunda Ortadoğu’dan Türkiye’ye Göç, Göçün Siyasi ve Güvenlik Etkileri, Göçün Ekonomik Etkileri, Göçün Toplumsal Etkileri başlıkları altında birçok bilgiler sunulmuştur. “Ortadoğu’dan Göçün Türkiye Üzerinde Etkileri Raporu” 88 sayfadan oluşmaktadır.

16. **CHP GÖÇ VE GÖÇMEN SORUNLARINI İNCELEME KOMİSYONU**, “*Mülteci Raporu*”- Bu raporda Türkiye’ye mültecilerin gelişi ve bu alanda yapılmış

saha çalışmaları hakkında bilgi verilmektedir. “Mülteci Raporu” 160 sayfadan oluşmaktadır.

17. GÖÇ ARAŞTIRMALARI VAKFI, “*2018 Dünya Göç Raporu*”, 11 Haziran 2018-Raporun’da Türkiye’de ve dünyada yaşanan göçler hakkında bilgi verilmektedir. “2018 Dünya Göç Raporu” 22 sayfana oluşmaktadır.

18. TOPLUM VE HUKUK ARAŞTIRMALARI VAKFI, “*Göç Analiz Raporu-2014*”, Toplum ve Hukuk Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul. 2014-2014 yılında hazırlanan bu raporda Türkiye’de mülteci sorunu, toplum üzerindeki etkileri ve başka konulardan bahsedilmektedir. “Göç Analiz Raporu-2014” 144 sayfadan oluşmaktadır.

19. KOMŞUDA KRİZ-SURİYELİ MÜLTECİLER RAPORU, -Bu raporda Türkiye’ye gelen Suriyeli mültecilerin yerleştiği şehirlerde yürütülen saha çalışmaları hakkında bilgi verilmektedir.

20. TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ İNSAN HAKLARI MERKEZİ, “*Sığınmacılar ve Mülteciler Raporu*”, Şubat 2016, Ankara-Bu Raporda Mülteciler ve Sığınmacılara İlişkin Sorunlar, Sığınmacılara İstatiksel Bakış, Kamp Ziyareti ve İzlenimler, Kamp Dışında Yaşayan Suriyeli Sığınmacılar başlıkları altında birçok bilgi verilmiştir. “Sığınmacılar ve Mülteciler Raporu” 144 sayfadan oluşmaktadır.

21. BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İNSAN HAKLARI YÜKSEK KOMİSERLİĞİ, “*Türkiye’nin Güneydoğusundaki İnsan Hakların Durumuna İlişkin Rapor*”, Şubat 2017-Raporda Yaşam hakkı, Sağlık hakkı, Fiziksel ve Zihinsel Bütünlük, Özgürlük ve Güvenlik Hakkı gibi konulardan bahsedilmektedir. Rapor 25 sayfadan oluşmaktadır.

22. HAYATA DESTEK İNSANİ YARDIM DERNEĞİ, “*Edirne’deki Suriyeli Mülteciler Durum Raporu*”, 17 Eylül 2015-Raporda Edirne’ye yerleşen Suriyelilerin durumu anlatılmaktadır. Rapor 6 sayfadan oluşmaktadır.

23. NÜFUS, DEMOGRAFİ YAPISI, ÖZEL İHTİSAS KOMİSYONU RAPORU, Ankara, 2001-Raporda Nüfus, Nüfus Sorunu, Türkiye’de Mülteciler ve Sorunları gibi konular ele alınarak detaylı bir şekilde işlenmiştir. “Nüfus, Demografi Yapısı, Göç Özel İhtisas Komisyonu Raporu” 188 sayfadan oluşmaktadır.

24. **AVRUPA KONSEYİ PARLAMENTER MECLİSİ**, “*Göç, Mülteciler, Nüfus Komitesi Raporu*”, Doc. 12168, 16 Mart 2010-Bu raporda konular maddeler halinde ele alınmıştır. Rapor 27 sayfadan oluşmaktadır.

25. **DEMOKRASİ, İNSAN HAKLARI VE ÇALIŞMA DAİRESİ**, “*Türkiye-Ülke İnsan Hakları Uygulamaları Raporu*”, 11 Mart 2008- Adı geçen raporda insan haklarına verilen değer, insan haklarının ihlali gibi konular anlatılmaktadır. Türkiye-Ülke İnsan Hakları Uygulamaları Raporu” 48 sayfadan oluşmaktadır.

26. “**SURİYELİ SİĞINMACILAR RAPORU**” - Türkiye'ye gelen Suriyeli sığınmacılar için Hatay'ın Altınözü İlçesi'nde kurulan kampı 25 Haziran 2011 tarihinde ziyaret eden Barış ve Demokrasi Partisi heyeti tarafından hazırlanmıştır.

27. **AVRUPA BİRLİĞİ TEMEL HAKLARI AJANSI**, “*Yunanistan Sınırından Düzensiz Geçiş Yapan İnsanların Durumuna İlişkin Rapor*”, 2011-Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı tarafından 2011 yılında yazılmış, İngilizce metin olarak Avusturya'da basılmıştır. Rapor 17 sayfadan oluşmaktadır.

28. **GAZİANTEP KENT KONSEYİ**, “*Gaziantep'te Yaşayan Suriyeli Misafirlere İlişkin Rapor*”, Aralık 2014-Raporda Gaziantep'te yerleşen Suriyeli Mülteciler hakkında bilgi verilmekte ve onların sorunlarını giderecek çözüm önerilerinden bahsedilmektedir. “Gaziantep'te Yaşayan Suriyeli Misafirlere İlişkin Rapor” 17 sayfadan oluşmaktadır.

29. **İLTİCA VE GÖÇ ARAŞTIRMALARI MERKEZİ**, “*Şırnak, Siirt, Batman ve Diyarbakır'da Yaşayan Ezidi Mülteciler Raporu ve Bulgaristan Sınırına Yığılma Nedenleri*”, 25-29 Nisan 2015- Metin Çorabatır, Berivan Alagöz tarafından hazırlanmıştır. Raporda Ezidi kamplarından ve durumlarından bahsedilmektedir. “Şırnak, Siirt, Batman ve Diyarbakır'da Yaşayan Ezidi Mülteciler Raporu ve Bulgaristan Sınırına Yığılma Nedenleri” 42 sayfadan oluşmaktadır.

30. **KADEM (KADIN VE DEMOKRASİ DERNEĞİ)**, “*Gaziantep'teki Sığınmacı Kadınlara Ailelerine Yönelik Sosyal Uyum Araştırma Raporu*”, Gaziantep, 2015-Raporda saha çalışmaları ve çözüm önerilerinden bahsedilmektedir. Gaziantep'teki Sığınmacı Kadınlara Ailelerine Yönelik Sosyal Uyum Araştırma Raporu” 26 sayfadan oluşmaktadır.

31. **İNSAN HAKLARI VE MAZLUMLAR İÇİN DAYANIŞMA DERNEĞİ (MAZLUMDER)**, “*Adana`daki Suriyeliler Raporu*”, Şubat 2014-Raporda Adanada`ki Suriyeliler ve durumlarından bahsedilmektedir. Rapor 16 sayfadan oluşmaktadır.

32. **İNSAN HAKLARI VE MAZLUMLAR İÇİN DAYANIŞMA DERNEĞİ (MAZLUMDER)**, “*Kamp Dışında Yaşayan Suriyeli Kadın Sığınmacılar Raporu*”, Mayıs 2014-Suriye Krizine Genel Bakış, Savaşta Kadın Olmak ve Suriyeli Kadınlar, Kadın Sığınmacı Olmak başlıkları altında önemli konular ele alınarak incelenmiştir. “Kamp Dışında Yaşayan Suriyeli Kadın Sığınmacılar Raporu” 51 sayfadan oluşmaktadır.

33. **İNSAN HAKLARI VE MAZLUMLAR İÇİN DAYANIŞMA DERNEĞİ (MAZLUMDER)**, “*Mültecilerin Sorunlarıyla İlgili Rapor*”, 3 Nisan 2007- Bu raporda Mültecilerin Sorunları ele alınmıştır. “Mültecilerin Sorunlarıyla İlgili Rapor” 24 sayfadan oluşmaktadır.

34. **İNSAN HAKLARI VE MAZLUMLAR İÇİN DAYANIŞMA DERNEĞİ (MAZLUMDER)**, “*Suriyeli Göçmenlerle İlgili İlk Gözlem Raporu*”, 11 Haziran 2011- Raporda Suriyelilerin ülkeyi terk etme sebepleri ve Türkiye`ye gelme sebepleri ele alınmıştır.

35. **İNSAN HAKLARI VE MAZLUMLAR İÇİN DAYANIŞMA DERNEĞİ (MAZLUMDER)**, “*Türkiye`de Bulunan Uygur-Doğu Türkistanlı Mültecilerin Durumu Hakkında Rapor*”, Ağustos 2003-Doğu Türkistanlıların Türkiye`ye gelme sebepleri anlatılmaktadır. Rapor 12 sayfadan oluşmaktadır.

36. **İNSAN HAKLARI VE MAZLUMLAR İÇİN DAYANIŞMA DERNEĞİ (MAZLUMDER)**, “*İstanbul Örneği Üzerinden Türkiye`de Suriyeli Mülteciler Raporu*”, Eylül 2013-Raporda Suriyeliler, Yaşam koşullarından bahsedilmektedir. Adı geçen rapor 20 sayfadan oluşmaktadır.

37. **TBMM İNSAN HAKLARI İNCELEME KOMİSYONU**, “*Edirne, İstanbul ve Kırklareli İllerinde Bulunan Geri Gönderme Merkezleri Hakkında İnceleme Raporu*”, 24. Dönem 3. Yasama Yılı, 2012-Gönerme komisyonlarının mahiyetinden bahsedilmektedir. Rapor 25 sayfadan oluşmaktadır.

38. TBMM İNSAN HAKLARI İNCELEME KOMİSYONU, “*Ege Kıyılarında (İzmir-Aydın)Gerçekleşen Yasa Dışı Göç Hakkında İnceleme Raporu*”, 24. Dönem 4. Yasama Yılı, 2014-Ysa dışı göçün nasıl gerçekleştiğinden ve nasıl engel olunabileceğinden bahsetmektedir. Rapor 25 sayfadan oluşmaktadır.

39. TBMM İNSAN HAKLARI İNCELEME KOMİSYONU, “*Mülteci, Göçmen ve Sığınmacı Sorunları Raporu*”-Göç nedenleri araştırılarak rapor haline getirilmiştir. Rapor 308 sayfadan oluşmaktadır.

40. TBMM İNSAN HAKLARI İNCELEME KOMİSYONU, “*Ülkemize Sığınan Suriye Vatandaşlarının Barındıkları Çadırkentler Hakkında İnceleme Raporu*”-Raporda Geniş bir saha çalışması yapılarak sonuç çıkarılmasından bahsedilmektedir. “Ülkemize Sığınan Suriye Vatandaşlarının Barındıkları Çadırkentler Hakkında İnceleme Raporu” 5 sayfadan oluşmaktadır.

41. TBMM İNSAN HAKLARI İNCELEME KOMİSYONU, “*Ülkemize Sığınan Suriye Vatandaşlarının Barındıkları Çadırkentler Hakkında İnceleme Raporu*”-Raporda geniş bir saha çalışması yapılarak sonuçlar sunulmuştur. “Ülkemize Sığınan Suriye Vatandaşlarının Barındıkları Çadırkentler Hakkında İnceleme Raporu” 5 sayfadan oluşmaktadır.

42. TBMM İNSAN HAKLARI İNCELEME KOMİSYONU, “*Ülkemize Sığınan Suriye Vatandaşlarının Barındıkları Çadırkentler Hakkında İnceleme Raporu 2*”-Raporda geniş bir saha çalışması yapılarak sonuçlar yazılmıştır. “Ülkemize Sığınan Suriye Vatandaşlarının Barındıkları Çadırkentler Hakkında İnceleme Raporu 2” 5 sayfadan oluşmaktadır.

43. TBMM İNSAN HAKLARI İNCELEME KOMİSYONU, “*Ülkemize Sığınan Suriye Vatandaşlarının Barındıkları Çadırkentler Hakkında İnceleme Raporu 3*” Yapılan saha çalışması sonucunda veriler elde edilerek rapor haline getirilmiştir. “Ülkemize Sığınan Suriye Vatandaşlarının Barındıkları Çadırkentler Hakkında İnceleme Raporu 3” 5 sayfadan oluşmaktadır.

44. TBMM İNSAN HAKLARI İNCELEME KOMİSYONU, “*Ülkemize Sığınan Suriye Vatandaşlarının Barındıkları Çadırkentler Hakkında İnceleme Raporu 4*”-Bir saha çalışması ile rapor hazırlanmıştır. “Ülkemize Sığınan Suriye Vatandaşlarının Barındıkları Çadırkentler Hakkında İnceleme Raporu 4” 5 sayfadan oluşmaktadır.

45. **TBMM İNSAN HAKLARI İNCELEME KOMİSYONU**, “*Ülkemize Sığınan Suriye Vatandaşlarının Barındıkları Çadırkentler Hakkında İnceleme Raporu 5*”-Adı geçen raporda saha çalışması yapılmıştır. “Ülkemize Sığınan Suriye Vatandaşlarının Barındıkları Çadırkentler Hakkında İnceleme Raporu 5” 5 sayfadan oluşmaktadır.

46. **TBMM İNSAN HAKLARI İNCELEME KOMİSYONU**, “*İstanbul Emniyet Müdürlüğü Yabancılar Şube Müdürlüğü Kaçak Göçmenler Barınağı İnceleme Raporu*”- Bu raporda olaylar doğrultusunda bilgiler serdedilmektedir. “İstanbul Emniyet Müdürlüğü Yabancılar Şube Müdürlüğü Kaçak Göçmenler Barınağı İnceleme Raporu” 3 sayfadan oluşmaktadır.

47. **İHAD**, “*Türkiye İltica ve Sığınma Hakkı 2008 İzleme Raporu*”, Şubat 2009-Raporda Türkiye’ye gelenler, sınır dışı edilmeler ve bu olayların sebeperi hakkında veriler sunulmaktadır. , “Türkiye İltica ve Sığınma Hakkı 2008 İzleme Raporu” 17 sayfadan oluşmaktadır.

48. **İHAD**, “*Türkiye İltica ve Sığınma Hakkı 2009 İzleme Raporu*”, Ocak 2010-Raporda Türkiye’ye gelenler, sınır dışı edilmeler ve bu olayların sebepleri hakkında bilgiler sunulmaktadır. , “Türkiye İltica ve Sığınma Hakkı 2009 İzleme Raporu” 17 sayfadan oluşmaktadır.

49. **İHAD**, “*Türkiye İltica ve Sığınma Hakkı 2010 İzleme Raporu*”, Kasım 2010-Adı geçen raporda Türk devletine sığınanlar ve sınır dışı edilme sebepleri sunulmuştur. “Türkiye İltica ve Sığınma Hakkı 2010 İzleme Raporu” 31 sayfadan oluşmaktadır.

50. **İHAD**, “*Türkiye İltica ve Sığınma Hakkı 2011 İzleme Raporu*”, 2012-Raporda Türkiye’ye iltica edenler hakkında bilgi sunulurken, aynı zamanda bu zorunlu göçün nedenleri de ortaya konulmuştur. “Türkiye İltica ve Sığınma Hakkı 2011 İzleme Raporu” 34 sayfadan oluşmaktadır.

51. **İHAD**, “*Türkiye İltica ve Sığınma Hakkı 2012 İzleme Raporu*”, Ankara, Mart 2013-Raporda Türk hükümetine sığınanlarla, bunların neden sınır dışı edildiğine dair bilgiler verilmiştir. , “Türkiye İltica ve Sığınma Hakkı 2012 İzleme Raporu” 32 sayfadan oluşmaktadır.

52. **İHD/MAZLUMDER**, “*Sınırdışı Edilen Özbek Mülteciler Raporu*”-Van Barosu tarafından hazırlanan bu raporda özellikle sınır dışı edilen Özbekler hakkında bilgi sunulmaktadır. Rapor 35 sayfadan oluşmaktadır.